

RAPORT DE EVALUARE SECTORIALĂ A RISCURILOR DE SPĂLARE A BANILOR ȘI FINANȚARE A TERORISMULUI PENTRU ENTITĂȚILE CARE DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI DE CONSULTANȚĂ PENTRU AFACERI ȘI MANAGEMENT (CAEN 7022)

2025

**Oficiul Național de Prevenire
și Combatere a Spălării Banilor**

Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor

 +40 213 155 207

 onpcsb@opcsb.ro

 Bulevardul Tudor Vladimirescu, nr. 22, clădirea Green Gate, etajul 7,
sector 5, București

Cuprins

I

Introducere

- I.1. Scopul evaluării
- I.2. Obiectivele evaluării
- I.3. Metodologia de evaluare a riscurilor
- I.4. Surse de date și informații
- I.5. Structura Raportului

II

Profilul sectorului

- II.1. Caracteristicile sectorului
- II.2. Importanța economică și factori contextuali
- II.3. Cadrul legal

III

Evaluarea riscurilor de SB/FT

- III.1. Supravegherea sectorului la nivel național
- III.2. Dimensiunea sectorului și caracteristici specifice
- III.3. Riscurile identificate în contextul global
- III.4. Riscurile identificate la nivel național
- III.5. Criminalitate și riscuri emergente în sectorul consultanței pentru afaceri și management

IV

Amenințări și vulnerabilități specifice sectorului

- IV.1. Tipologii de spălare a banilor în sectorul consultanței pentru afaceri și management
- IV.2. Riscuri asociate finanțării terorismului în sectorul consultanței pentru afaceri și management
- IV.3. Analiza vulnerabilității în asociere cu alte sectoare economice
- IV.4. Factori care pot amplifica riscurile

V

Gestionarea riscurilor

- V.1. Măsurile de gestionare și atenuare a riscurilor
- V.2. Strategii de răspuns și management al riscurilor
- V.3. Evaluarea și stabilirea profilului de risc pentru sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022)

VI

Concluzii și recomandări

- VI.1. Rezumatul principalelor constatări
- VI.2. Recomandări strategice
- VI.3. Concluzie finală privind nivelul de risc asociat sectorului de consultanță pentru afaceri și management

Introducere

I.1. Scopul evaluării

Evaluarea riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului reprezintă un proces esențial pentru înțelegerea vulnerabilităților sectoriale și implementarea unor măsuri eficiente de prevenire și combatere a acestora. Conform recomandărilor Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF) și Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, modificată prin Directiva 2018/843 (UE) și prin Regulamentul (UE) 2023/1113 al Parlamentului European și al Consiliului din 31 mai 2023 privind informațiile care însoțesc transferurile de fonduri și de anumite criptoactive statele membre sunt obligate să efectueze periodic evaluări ale riscurilor, pentru a identifica și atenua amenințările asociate diferitelor activități economice.

Prezenta evaluare sectorială are ca scop identificarea și analiza riscurilor asociate spălării banilor și finanțării terorismului (SB/FT) în sectorul consultanței pentru afaceri și management (conform CAEN 7022). Aceste entități pot juca un rol semnificativ în economie prin furnizarea de servicii esențiale pentru optimizarea proceselor decizionale și financiare ale companiilor, însă, în același timp, pot deveni vulnerabile la utilizarea abuzivă în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului. În septembrie 2022, ONPCSB, în colaborare cu Banca Națională a României, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Serviciul Român de Informații, a elaborat primul Raport privind Evaluarea Națională a Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului. Acest raport, care a analizat perioada 2018-2020, a identificat sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022) ca fiind unul cu risc ridicat în ceea ce privește spălarea banilor și finanțarea terorismului. Principalele vulnerabilități ale acestui sector sunt legate de complexitatea serviciilor oferite, posibilitatea utilizării consultanței pentru structuri financiare opace și riscul ca aceste entități să fie utilizate în scheme de optimizare fiscală agresivă, evitarea impozitării sau integrarea fondurilor ilicite.

În plus, raportul subliniază faptul că anumite activități specifice din domeniul consultanței pentru afaceri și management, precum planificarea strategică, restructurările corporative, managementul schimbărilor sau planificarea fiscală, pot facilita disimularea beneficiarilor reali ai fondurilor, transferurile de capital prin structuri offshore și utilizarea companiilor intermediare pentru a evita detectarea de către autoritățile competente. Aceste caracteristici cresc expunerea sectorului la riscuri semnificative în ceea ce privește spălarea banilor.

În acest context, potrivit Evaluării Supranaționale a Riscurilor (SNRA), realizată de Comisia Europeană în 2022, sectorul de consultanță pentru afaceri și management reprezintă posibile canale pentru integrarea fondurilor ilicite, din următoarele motive:

- **Complexitatea serviciilor oferite**, care poate permite utilizarea consultanței pentru structuri financiare greu de monitorizat;
- **Lipsa unor cerințe specifice de autorizare și supraveghere** pentru toate categoriile de entități active în acest domeniu face ca unele firme să funcționeze fără un control adecvat;
- **Deficiențele în monitorizarea beneficiarilor reali** ale entităților juridice create sau gestionate prin consultanță pot facilita spălarea banilor;
- **Utilizarea firmelor „fantomă”** pentru a ascunde proveniența fondurilor și a împiedica detectarea de către autorități;
- **Relațiile de afaceri transfrontaliere și tranzacțiile internaționale** specifice acestui sector pot fi exploatate pentru transferul fondurilor ilicite, fără a atrage atenția autorităților naționale de reglementare.

Astfel, această evaluare sectorială are ca scop analiza detaliată a riscurilor asociate cu activitățile entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022) în România, având în vedere legislația națională existentă, reglementările internaționale, constatările din **Evaluarea Națională a Riscurilor** și concluziile **Evaluării Supranaționale a Riscurilor**. De asemenea, **Raportul Moneyval (2023)** a evidențiat necesitatea unei evaluări aprofundate a riscurilor asociate acestui sector.

Totodată, acest raport va prezenta măsuri concrete de atenuare a riscurilor și recomandări pentru îmbunătățirea mecanismelor de prevenire și control în sectorul entităților care desfășoară activități de consultanță financiară, de afaceri sau contabilă.

I.2. Obiectivele evaluării

Evaluarea sectorială a riscurilor asociate entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022) urmărește să ofere o înțelegere detaliată și bine fundamentată a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului specifice acestui sector. Analiza se bazează pe cele mai recente standarde internaționale stabilite de FATF, pe Evaluarea Națională a Riscurilor, Evaluarea Supranațională a Riscurilor realizată de Comisia Europeană în 2022, precum și pe concluziile Raportului Moneyval (2023).

Obiective principale:

1. Identificarea și analiza riscurilor specifice sectorului

Un prim obiectiv al evaluării este determinarea riscurilor specifice asociate activităților de consultanță pentru afaceri și management. Pe baza datelor colectate prin chestionar, analiza s-a concentrat pe:

- Tipurile de servicii prestate și măsura în care acestea pot facilita tranzacții cu un grad ridicat de opacitate;
- Structura clientelei și profilul beneficiarilor reali, cu accent pe expunerea la persoane expuse public și entități din jurisdicții cu reglementare deficitară;
- Tranzacțiile cu valori ridicate și relațiile de afaceri transfrontaliere, care pot fi utilizate pentru externalizarea fondurilor;
- Gradul de conștientizare a entităților privind riscurile SB/FT și utilizarea serviciilor acestora în activități ilegale.

2. Evaluarea măsurilor de prevenire și control implementate de entitățile din sector

Evaluarea își propune să analizeze nivelul actual de conformitate cu cerințele Legii nr.129/2019 și aplicarea măsurilor de prevenire a SB/FT de către entitățile

din sector. Această analiză vizează:

- Cunoașterea clientelei (KYC) – măsura în care entitățile aplică verificări ale identității clienților și ale beneficiarilor reali;
- Monitorizarea și raportarea tranzacțiilor suspecte – nivelul de aplicare a obligației de raportare și identificarea deficiențelor în acest proces;
- Politicile și procedurile interne implementate pentru gestionarea riscurilor și modul în care acestea sunt aplicate în practică;
- Resursele și nivelul de instruire a personalului în ceea ce privește prevenirea și combaterea SB/FT.

3. Identificarea vulnerabilităților și propunerea unor măsuri de atenuare a riscurilor

Pe baza răspunsurilor colectate prin chestionar și a constatărilor din evaluările ENR și SNRA, acest obiectiv urmărește identificarea principalelor vulnerabilități și formularea unor măsuri de atenuare a riscurilor, precum:

- Creșterea nivelului de reglementare și supraveghere a entităților din sector pentru reducerea utilizării acestora în scheme de SB/FT;
- Îmbunătățirea mecanismelor de raportare și verificare a tranzacțiilor suspecte;
- Recomandări pentru aplicarea unor controale suplimentare în cazul tranzacțiilor complexe, clienților din jurisdicții cu risc ridicat sau PEP;
- Consolidarea procedurilor interne de gestionare a riscurilor și instruirea personalului în identificarea și prevenirea SB/FT;
- Crearea unor mecanisme eficiente de verificare a beneficiarilor reali și a tranzacțiilor cu risc ridicat, prin utilizarea unor instrumente digitale avansate care să permită monitorizarea automată a fluxurilor financiare;
- Promovarea unei culturi organizaționale bazate pe conformitate și transparență.

4. Crearea unui mecanism de monitorizare continuă și îmbunătățire a conformității

Un alt obiectiv al evaluării este stabilirea unui sistem de monitorizare a riscurilor și adaptare a măsurilor de prevenire în funcție de schimbările legislative și tendințele identificate în sector. Acest proces presupune:

- Evaluarea periodică a eficienței măsurilor aplicate, pentru a identifica deficiențele și a propune soluții îmbunătățite;
- Creșterea gradului de conștientizare în rândul entităților din acest sector cu privire la obligațiile lor legale;
- Îmbunătățirea colaborării între entitățile raportoare și autoritățile de supraveghere pentru detectarea și prevenirea mai eficientă a SB/FT.

În final, această evaluare va contribui la creșterea gradului de conștientizare și educație în rândul entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022), sprijinind implementarea unor măsuri eficiente de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului. Prin realizarea acestor obiective, evaluarea sectorială își propune să ofere o imagine clară asupra riscurilor specifice acestui domeniu, facilitând dezvoltarea unui cadru robust de reglementare și monitorizare. Astfel, sectorul consultanței pentru afaceri și management va beneficia de un sistem de conformitate mai eficient, aliniat la standardele internaționale și cerințele Uniunii Europene, asigurând un mediu de afaceri mai sigur, mai transparent și mai puțin vulnerabil la utilizarea abuzivă în scopuri ilicite.

I.3. Metodologia de evaluare a riscurilor

Metodologia utilizată pentru evaluarea riscurilor în sectorul entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022) a fost elaborată în conformitate cu recomandările internaționale ale Financial Action Task Force (FATF) și cu metodologiile utilizate la nivel internațional pentru combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. FATF recomandă țărilor să efectueze evaluări ale riscurilor în fiecare sector supus acestor cerințe, având ca scop identificarea, evaluarea și înțelegerea riscurilor asociate, precum și adoptarea de măsuri preventive proporționale.

Etapele procesului de evaluare

Evaluarea riscurilor în sectorul entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022), a fost structurată pe mai multe etape esențiale, incluzând:

- **Colectarea și analiza datelor** – evaluarea datelor furnizate de entitățile din sector prin chestionare specifice, solicitări de informații către autoritățile competente și analiza statistică a riscurilor raportate;
- **Identificarea surselor de informații relevante** – integrarea informațiilor din ENR, SNRA, Raportul Moneyval și alte documente de referință internaționale;
- **Evaluarea riscurilor specifice sectorului** – analiza tipologiilor și a vulnerabilităților sectorului, inclusiv expunerea la activități cu risc ridicat, relațiile de afaceri cu entități din jurisdicții cu grad înalt de risc și aplicarea deficitară a măsurilor de cunoaștere a clientelei;
- **Analiza contextului general al sectorului** – evaluarea dimensiunii sectorului, a serviciilor prestate și a interacțiunii acestuia cu alte sectoare economice, pentru a determina nivelul de expunere la spălarea banilor și finanțarea terorismului.

Instrumente utilizate în evaluare

Pentru realizarea acestei evaluări, s-au utilizat mai multe surse și metode de colectare și analiză a datelor, printre care:

- **Chestionare** adresate entităților din acest sector pentru a obține informații directe despre măsurile de prevenire a SB/FT implementate, politicile interne și interacțiunea cu clienții;
- **Analiza statistică a datelor** raportate de autoritățile de reglementare și de supraveghere;
- **Solicitări adresate instituțiilor competente**, pentru a obține informații privind cazurile suspecte, incidentele de conformitate și tipologiile identificate în sector;
- **Studierea cazurilor de utilizare abuzivă a serviciilor** din acest sector, în vederea evidențierii vulnerabilităților majore și punctelor slabe din cadrul reglementărilor actuale.

Dimensiunea analizei riscurilor

Evaluarea riscurilor asociate sectorului consultanței pentru afaceri și management include o analiză detaliată a contextului economic, juridic și operațional pentru a determina vulnerabilitățile specifice, probabilitatea producerii unor incidente de spălare a banilor și impactul acestora asupra sectorului financiar.

Această analiză acoperă:

- **Tipologiile de spălare a banilor** identificate în sector și riscurile asociate anumitor servicii specifice (ex. consultanța strategică, optimizarea costurilor);
- **Modul în care veniturile din activități infracționale sunt integrate în economia formală** prin intermediul acestui sector;
- **Interacțiunea sectorului de consultanță pentru afaceri și management cu alte sectoare** și impactul asupra sistemului financiar.

Raportul rezultat în urma evaluării sintetizează principalele riscuri de spălare a banilor și finanțare a terorismului în sectorul consultanței pentru afaceri și management, evidențiind vulnerabilitățile identificate, nivelul general de expunere la riscuri și eficacitatea măsurilor de gestionare existente. Acesta oferă recomandări specifice pentru îmbunătățirea măsurilor de supraveghere, consolidarea obligațiilor de conformitate și creșterea gradului de conștientizare în rândul entităților active în acest sector.

I.4. Surse de date și informații

Informația joacă un rol esențial în dezvoltarea unei evaluări sectoriale eficiente, având un impact direct asupra calității și preciziei rezultatelor finale. În cazul sectorului entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022), utilizarea unor instrumente de colectare a datelor și identificarea surselor relevante de informații au fost esențiale pentru realizarea unei analize aprofundate a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Pentru a obține o imagine detaliată asupra vulnerabilităților acestui sector, au fost integrate mai multe tipuri de surse de date, incluzând:

- **Informații furnizate direct de entitățile raportoare** din acest sector, prin completarea **chestionarelor specifice**, care au permis colectarea de date privind tipurile de servicii oferite, categoriile de clienți deserviți, măsurile de prevenire a SB/FT implementate și gradul de conformitate cu reglementările în vigoare;
- **Rapoartele autorităților competente**, inclusiv Evaluarea Națională a Riscurilor, Evaluarea Supranațională a Riscurilor, rapoartele MONEYVAL și alte analize internaționale privind riscurile asociate activităților de consultanță financiară, de afaceri și contabilitate;
- **Date furnizate de autorități competente, organe de aplicare a legii, O.N.P.C.S.B.**, care au contribuit cu date relevante pentru analiza sectorială, tipologiile de SB/FT întâlnite și nivelul de risc asociat sectorului;

- **Analiza statistică a incidentelor de spălare a banilor**, inclusiv tipurile de scheme utilizate pentru integrarea fondurilor ilicite prin servicii de consultanță și identificarea principalelor deficiențe în aplicarea măsurilor de cunoaștere a clienței și de monitorizare a tranzacțiilor suspecte;
- **Studii și ghiduri elaborate de organisme internaționale**, precum FATF, Comisia Europeană și alte entități cu rol în supravegherea și reglementarea riscurilor financiare, care oferă perspective asupra măsurilor eficiente de prevenire a SB/FT în domeniul consultanței și al serviciilor financiare auxiliare.

Relevanța colectării directe a datelor

Colectarea de date primare, realizată prin aplicarea de chestionare structurate entităților care activează în sectorul consultanței pentru afaceri și management, a avut un rol central în cadrul acestei evaluări sectoriale. Acest demers a permis obținerea unor informații relevante și actuale privind nivelul de conștientizare al riscurilor asociate spălării banilor și finanțării terorismului, gradul de implementare a măsurilor de conformitate, precum și practicile operaționale aplicate de către entități în gestionarea acestor riscuri. Analiza a inclus și o corelare cu vulnerabilitățile raportate în alte jurisdicții, pe baza ghidurilor FATF și a rapoartelor OCDE, pentru a contura o perspectivă comparativă asupra riscurilor transfrontaliere și pentru a înțelege impactul reglementărilor internaționale asupra cadrului național de reglementare.

Rolul autorităților în analiza riscurilor

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor a avut un rol central în această evaluare, furnizând date statistice relevante și analizând tipologiile de spălare a banilor raportate în sectorul consultanței pentru afaceri și management. Totodată, autoritățile de aplicare a legii și alte autorități competente implicate au contribuit prin furnizarea de informații privind tranzacțiile complexe și a riscurilor identificate, asigurând o analiză cuprinzătoare a vulnerabilităților sectorului.

Surse complementare de informații

Pe lângă datele oficiale, au fost integrate și informații din surse deschise, precum rapoarte media, studii independente și publicații de specialitate, care au permis o analiză mai largă a riscurilor emergente și a vulnerabilităților care pot afecta sectorul în viitor. Această abordare a permis o evaluare cuprinzătoare a riscurilor, luând în considerare nu doar tendințele actuale, ci și amenințările emergente, oferind astfel o bază solidă pentru formularea recomandărilor și măsurilor de atenuare.

I.5. Structura raportului

Raportul de evaluare a riscurilor asociate sectorului entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022) este structurat astfel încât să asigure o analiză cuprinzătoare a riscurilor specifice acestui domeniu. Documentul oferă o abordare sistematică asupra factorilor de risc, a mecanismelor de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului și a recomandărilor pentru îmbunătățirea conformității.

Introducere

Acest capitol oferă cadrul general al evaluării sectoriale, prezentând:

- **Scopul evaluării**, respectiv analiza riscurilor de SB/FT asociate activităților de consultanță financiară, de afaceri și contabilă;
- **Obiectivele urmărite**, inclusiv identificarea riscurilor specifice, a vulnerabilităților și a măsurilor de atenuare;
- **Metodologia utilizată**, incluzând sursele de date, procesul de analiză și referințele la standardele internaționale relevante (FATF, MONEYVAL, SNRA);
- **Sursele de date și informații**, care includ chestionarele aplicate entităților, rapoarte internaționale, date furnizate de ONPCSB și de alte autorități competente.

Profilul sectorului consultanței pentru afaceri și management

Se oferă o imagine detaliată a sectorului, analizând:

- **Rolul sectorului în economie**, incluzând tipurile principale de servicii oferite (planificare strategică, consultanță financiară, managementul schimbărilor etc.);
- **Importanța economică** și impactul activităților acestuia asupra pieței financiare și a mediului de afaceri;
- **Factorii contextuali**, cum ar fi reglementările naționale și europene, tendințele globale și modificările legislative recente;
- **Cadrul legal aplicabil**, analizând obligațiile sectorului conform Legii nr.129/2019, recomandărilor FATF și altor reglementări naționale și internaționale relevante.

Evaluarea riscurilor de SB/FT

Acest capitol evaluează riscurile specifice sectorului, utilizând date statistice, informații din chestionare și analize internaționale.

Se examinează:

- **Tipologiile de activități și riscurile aferente**, inclusiv servicii cu un grad ridicat de vulnerabilitate, cum ar fi consultanța financiară și planificarea strategică.
- **Profilul clienților și relațiile de afaceri**, identificând categoriile de clienți cu risc ridicat, inclusiv PEP, clienți din jurisdicții cu reglementări deficitare sau structuri de afaceri opace.
- **Factorii geografici și operaționali**, care pot influența expunerea la riscuri a sectorului.
- **Tipologii de SB/FT** identificate în domeniul consultanței, bazate pe rapoarte internaționale și investigații relevante.

Amenințări și vulnerabilități

Acest capitol analizează riscurile sistemice și vulnerabilitățile identificate, inclusiv:

- **Utilizarea serviciilor de consultanță pentru integrarea fondurilor ilicite;**
- **Lipsa unor cerințe stricte de transparență** pentru unele categorii de entități, facilitând utilizarea firmelor fantomă și a structurilor offshore;
- **Expunerea la clienți cu profil de risc ridicat**, care pot utiliza consultanța pentru a evita detectarea sau pentru a disimula beneficiarii reali ai tranzacțiilor;
- **Interacțiunea cu alte sectoare economice** și influența acestora asupra riscurilor de SB/FT.

Gestionarea riscurilor și măsuri de prevenire

Se propun măsuri specifice pentru atenuarea riscurilor, printre care:

- **Îmbunătățirea mecanismelor de verificare a clientelei și de monitorizare a tranzacțiilor;**
- **Raportarea mai eficientă a tranzacțiilor suspecte**, cu accent pe identificarea timpurie a riscurilor;
- **Implementarea unor cerințe mai stricte pentru prevenirea utilizării consultanței în scheme de spălare a banilor;**
- **Creșterea supravegherii și controlului sectorului**, inclusiv prin evaluări periodice și aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor;
- **Dezvoltarea unor programe de formare și conștientizare**, pentru îmbunătățirea capacității entităților raportoare de a detecta și preveni riscurile de SB/FT.

Concluzii și recomandări

Capitolul final al raportului sintetizează principalele riscuri identificate și oferă recomandări pentru:

- **Îmbunătățirea reglementării și supravegherii sectorului;**
- **Creșterea conformității** entităților cu cerințele de prevenire a SB/FT;
- **Adoptarea unor măsuri mai eficiente de reducere a riscurilor;**
- **Promovarea unor bune practici internaționale și a unei colaborări mai strânse între autorități și entitățile din sector.**

Această structură asigură o analiză completă și bine fundamentată a riscurilor de SB/FT asociate sectorului consultanței pentru afaceri și management, contribuind la consolidarea măsurilor de conformitate și prevenire a infracțiunilor financiare.

Profilul sectorului

II.1. Caracteristicile sectorului

Sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022) acoperă o gamă largă de servicii destinate societăților și altor organizații, având un rol esențial în dezvoltarea strategiilor de afaceri, optimizarea proceselor și îmbunătățirea performanțelor economice. Activitățile desfășurate în acest sector includ atât consultanță strategică, cât și asistență operațională pentru diverse aspecte ale managementului și organizării companiilor.

Tipologia serviciilor oferite

Entitățile care desfășoară activități sub acest cod CAEN furnizează servicii specializate precum:

- **Consultanță în planificare strategică și organizatorică** - dezvoltarea strategiilor de afaceri, planificarea creșterii economice și restructurarea organizațională;
- **Managementul schimbărilor și optimizarea proceselor** - asistență în transformarea digitală, eficientizarea operațiunilor și adoptarea de noi modele de business;
- **Reducerea costurilor și îmbunătățirea performanțelor financiare** - implementarea unor mecanisme de control bugetar, optimizarea fluxurilor financiare și elaborarea strategiilor de reducere a cheltuielilor;
- **Obiective și strategii de marketing** - analiza pieței, dezvoltarea strategiilor de vânzări și creșterea vizibilității brandului;
- **Planificarea și politici privind resursele umane** - elaborarea strategiilor de recrutare, dezvoltarea programelor de retenție și implementarea planurilor de carieră;
- **Planificarea producției și controlul operațional** - optimizarea fluxurilor de producție, implementarea standardelor de calitate și gestionarea lanțului de aprovizionare.

În plus, aceste servicii pot include:

- **Proiectarea metodelor și procedurilor contabile** - dezvoltarea programelor de contabilizare a costurilor, implementarea procedurilor de control bugetar și optimizarea proceselor financiare;
- **Consultanță în managementul informației** - asistență pentru firme și instituții publice în implementarea unor sisteme eficiente de gestionare a informațiilor și proceselor decizionale.

Excluderi din clasa CAEN 7022

Următoarele activități nu sunt incluse în domeniul CAEN 7022 și sunt reglementate prin alte coduri CAEN:

- **Proiectarea de software pentru sisteme contabile** - CAEN 6201;
- **Consultanță și reprezentare juridică** - CAEN 6910;
- **Activități de contabilitate, audit financiar și consultanță fiscală** - CAEN 6920;
- **Consultanță în arhitectură și inginerie** - CAEN 7111; CAEN 7112;
- **Consultanță în domeniul mediului, agronomie, securitate și alte activități similare** - CAEN 7490;
- **Consultanță privind selecția și plasarea forței de muncă** - CAEN 7810;
- **Consultanță în învățământ** - CAEN 8560.

Particularități ale sectorului în România

- **Prezența societăților internaționale** - pe lângă societățile locale, sectorul include și filiale ale unor companii globale de consultanță, ceea ce determină o diversificare a metodologiilor aplicate;
- **Utilizarea intermediarilor** - multe societăți de consultanță colaborează cu entități din domenii conexe, cum ar fi contabilitate, avocatură și audit financiar;
- **Reguli generale privind înființarea unei societăți** - activitățile de consultanță pentru afaceri și management pot fi desfășurate prin înființarea unei societăți conform Legii societăților nr. 31/1990, republicată, fără a fi necesară o autorizație specifică de funcționare;
- **Expunerea la riscuri transfrontaliere** - datorită caracterului internațional al serviciilor de consultanță, există riscuri asociate utilizării unor structuri financiare complexe și operării în jurisdicții cu reglementare deficitară;
- **Digitalizarea serviciilor** - utilizarea tehnologiei a permis dezvoltarea unor servicii de consultanță la distanță, dar a adus și provocări legate de verificarea clienței și respectarea reglementărilor CSB/CFT.

Lipsa unei obligații de autorizare pentru desfășurarea acestor activități constituie o caracteristică esențială a sectorului, deoarece acest aspect creează premise favorabile accesului pe piață, dar generează în același timp un **nivel de vulnerabilitate sporit** în absența unor filtre de calificare sau de conformitate.

Impactul schimbării nomenclatorului CAEN în 2025

Începând cu **1 ianuarie 2025**, codul **CAEN 7022 nu va mai fi utilizat**, fiind înlocuit de **CAEN 7020 – Activități de consultanță pentru afaceri și management**, conform **Ordinului 377/17.04.2024 al Institutului Național de Statistică (INS)**. Toate entitățile care operează sub vechiul cod CAEN 7022 sunt obligate să își actualizeze clasificarea activității pentru a se conforma noului nomenclator CAEN Rev. 3, armonizat cu standardele europene NACE Rev. 2.1.

Această modificare are implicații pentru toate societățile de consultanță din România, care trebuie să își actualizeze obiectul de activitate fie la inițiativa proprie, fie în momentul înscrierii unei noi mențiuni în registrul comerțului.

Concluzie

Sectorul entităților care desfășoară activități conform CAEN 7022 joacă un rol semnificativ în economie, oferind servicii esențiale pentru dezvoltarea companiilor. Totuși, caracteristicile sale specifice, cum ar fi structurile complexe ale clienților, utilizarea intermediarilor și reglementarea limitată, îl fac vulnerabil la riscuri de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Evaluarea acestor riscuri necesită o înțelegere aprofundată a modului în care funcționează sectorul și a factorilor care pot amplifica vulnerabilitățile existente.

II.2. Importanța economică și factori contextuali

Contribuția sectorului la economie

Sectorul consultanței pentru afaceri și management joacă un rol esențial în economia României, sprijinind dezvoltarea afacerilor prin furnizarea de expertiză strategică și operațională. Acesta contribuie la creșterea competitivității companiilor, eficientizarea proceselor interne și adaptarea la cerințele economiei globale.

Potrivit datelor furnizate de Ministerul Finanțelor pentru anul 2023, s-au evidențiat 24.929 de entități care au declarat venituri din activități aferente codului CAEN 7022 – consultanță pentru afaceri și management, cu o cifră de afaceri cumulată de aproximativ 20 de miliarde de lei, reprezentând circa 1,2% din Produsul Intern Brut al României.

În plus, un număr semnificativ de proiecte finanțate prin fonduri europene beneficiază de servicii de consultanță, facilitând absorbția resurselor financiare externe pentru dezvoltare economică și investiții.

Factori economici și tehnologici care influențează sectorul

Sectorul CAEN 7022 este puternic influențat de factori economici și tehnologici care modelează cererea pentru servicii de consultanță și determină tendințele de dezvoltare.

Digitalizarea accelerată a transformat fundamental modul în care sunt oferite aceste servicii, automatizarea proceselor financiare și operaționale permițând consultanților să furnizeze analize predictive și recomandări bazate pe date.

Integrarea inteligenței artificiale (AI) și a tehnologiilor de machine learning facilitează luarea deciziilor bazate pe analize avansate ale pieței, în timp ce utilizarea platformelor online și creșterea consultanței la distanță au extins accesibilitatea acestor servicii. Totuși, această transformare a adus și provocări, cum ar fi securitatea datelor și verificarea clientelei, ceea ce impune măsuri suplimentare de conformitate și protecție a informațiilor.

Globalizarea pieței și expunerea la riscuri transfrontaliere reprezintă un alt factor esențial care influențează sectorul. Având o dimensiune internațională puternică, multe societăți din acest domeniu oferă servicii pentru clienți din diverse jurisdicții, ceea ce implică gestionarea unor riscuri financiare internaționale, inclusiv optimizări fiscale transfrontaliere și structuri de afaceri complexe.

Expunerea la reglementările internaționale impune societăților de consultanță o adaptare continuă a proceselor interne și a serviciilor oferite, astfel încât să fie în conformitate cu cerințele legislative aplicabile în jurisdicțiile în care operează. Aceasta necesită o monitorizare constantă a schimbărilor legislative, în special în domenii precum fiscalitatea, transparența financiară și prevenirea spălării banilor. În acest context, aceste entități trebuie să-și ajusteze strategiile pentru a respecta cerințele privind raportarea financiară, identificarea beneficiarilor reali și aplicarea standardelor internaționale de conformitate și guvernare corporativă.

În plus, utilizarea structurilor offshore și a firmelor intermediare poate crește vulnerabilitatea sectorului la riscurile asociate spălării banilor și evitării obligațiilor fiscale.

O altă provocare semnificativă pentru acest sector este necesitatea conformării la modificările legislative și reglementările în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului (CSB/CFT). Entitățile din acest sector trebuie să implementeze măsuri de conformitate riguroase pentru a preveni utilizarea serviciilor lor în scopuri ilicite.

Tendențele economice globale au, de asemenea, un impact semnificativ asupra cererii pentru servicii de consultanță. Inflația și volatilitatea piețelor financiare determină o creștere a cererii pentru consultanță în restructurare și managementul riscurilor, iar schimbările legislative tot mai stricte impun companiilor adaptarea strategiilor de conformitate și optimizarea proceselor financiare și operaționale.

În ceea ce privește tipologia clientelei, sectorul CAEN 7022 deservește o gamă largă de clienți, fiecare având nevoi specifice. Companiile multinaționale și corporațiile mari accesează servicii de consultanță pentru optimizarea lanțurilor de aprovizionare, restructurări financiare și conformitate internațională. Întreprinderile Mici și Mijlocii (IMM-uri), precum și start-up-urile, solicită sprijin pentru elaborarea strategiilor de creștere, accesarea finanțărilor și optimizarea operațiunilor.

Sectorul public și organizațiile non-guvernamentale beneficiază de consultanță în implementarea politicilor publice, gestionarea fondurilor europene și eficientizarea proceselor administrative. De asemenea, investitorii privați și fondurile de investiții utilizează serviciile de consultanță pentru analiza riscurilor financiare și planificarea investițiilor.

Pe de altă parte, pot exista și clienți cu profil de risc ridicat, care pot folosi aceste servicii pentru a masca fluxurile financiare ilicite sau pentru a implementa optimizări fiscale agresive, motiv pentru care sectorul trebuie să rămână vigilent în aplicarea măsurilor de atenuare și gestionare a riscurilor asociate spălării banilor și finanțării terorismului.

Deși sectorul consultanței pentru afaceri și management contribuie semnificativ la dezvoltarea economică, acesta prezintă vulnerabilități semnificative în materie de spălare a banilor și finanțării terorismului. Complexitatea tranzacțiilor, utilizarea structurilor offshore și accesul la strategii fiscale sofisticate impun măsuri sporite de transparență, conformitate și monitorizare. Aceste riscuri vor fi analizate în capitolele următoare.

II.3. Cadrul legal

Sectorul consultanței pentru afaceri și management funcționează în România în baza unui cadru juridic general care reglementează înființarea și funcționarea societăților, obligațiile fiscale, conformitatea cu reglementările privind prevenirea spălării banilor și finanțarea terorismului (CSB/CFT), precum și punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale. Deși sectorul consultanței pentru afaceri și management nu este reglementat printr-o legislație specifică și nu impune obligația obținerii unei autorizații pentru desfășurarea activității, entitățile din acest domeniu trebuie să respecte cadrul legal general aplicabil în materie economică și financiară și de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Legea societăților nr. 31/1990 stabilește cadrul legal pentru înființarea și funcționarea societăților. Începând cu **1 ianuarie 2025**, sectorul va fi reclasificat conform Ordinului 377/17.04.2024 al Institutului Național de Statistică, care introduce **codul CAEN 7020**, înlocuind actualul **CAEN 7022**. Această modificare face parte din procesul de armonizare cu nomenclatorul european NACE Rev. 2.1 și implică necesitatea actualizării codului CAEN de către toate entitățile care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management.

Din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, cadrul juridic principal este stabilit prin **Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului**, care transpune în legislația națională **Directiva (UE) 2015/849** și stabilește obligațiile entităților raportoare în materie de conformitate CSB/CFT. Conform prevederilor Legii nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu Normele de aplicare ale acestui act normativ aprobate prin Ordinul Președintelui ONPCSB nr. 37/2021, entitățile care desfășoară activități de consultanță financiară, de afaceri sau contabilă conform codului CAEN 7022, ca activitate economică principală, sunt incluse în categoria entităților raportoare, supravegheate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și sunt obligate să implementeze măsurile prevăzute în legislația din materia CSB/CFT.

România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene și al Organizației Națiunilor Unite, are obligația de a implementa măsurile impuse de Consiliul de Securitate al ONU și de Uniunea Europeană în ceea ce privește sancțiunile economice și financiare.

Aceste sancțiuni vizează persoane, entități sau state desemnate, iar aplicarea acestora este obligatorie pentru toate entitățile economice, inclusiv cele care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management.

În perioada supusă evaluării sectoriale, cadrul național de aplicare a sancțiunilor internaționale este reglementat prin **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale și Hotărârea Guvernului nr. 603/2011 pentru aprobarea Normelor privind supravegherea de către Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor a modului de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale**. Totodată, începând cu **decembrie 2024**, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 202/2008 a fost modificată, consolidând obligațiile în ceea ce privește punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale și raportarea către autoritățile competente a măsurilor de punere în aplicare. Astfel, în contextul aplicării sancțiunilor internaționale, entitățile raportoare au obligația de a îngheța, fără întârziere, fondurile și resursele economice și de a raporta acest lucru de îndată către ONPCSB.

La nivelul Uniunii Europene, reglementările în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului sunt în continuă evoluție, iar noul pachet legislativ adoptat de Uniunea Europeană introduce un cadru mai strict de reglementare și supraveghere. Acesta include Regulamentul (UE) 2024/1620, care instituie Autoritatea Europeană pentru Combaterea Spălării Banilor (AMLA), care va avea atribuții extinse în ceea ce privește coordonarea și supravegherea entităților raportoare la nivel european. De asemenea, pachetul include, Directiva (UE) 2024/1640 (AMLD6) privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 și de modificare și abrogare a Directivei (UE) 2015/849 și Directiva (UE) 2024/1654 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 de modificare a Directivei (UE) 2019/1153 în ceea ce privește accesul autorităților competente la registrele centralizate de conturi bancare prin intermediul sistemului de interconectare și măsurile tehnice de facilitare a utilizării evidențelor tranzacțiilor și Regulamentul (UE) 2024/1624 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului. Aceste noi reglementări vor avea un impact asupra tuturor sectoarelor economice, inclusiv asupra entităților din acest sector, care vor trebui să își adapteze mecanismele de conformitate pentru a răspunde noilor cerințe impuse de legislația europeană și internațională și pentru menținerea unui cadru operațional conform și competitiv.

Astfel, deși sectorul consultanței pentru afaceri și management nu este reglementat printr-o legislație sectorială specifică, entitățile care desfășoară astfel de activități tre-

buie să se conformeze unui set complex de reglementări care vizează **înființarea și funcționarea societăților, obligațiile fiscale, transparența financiară, prevenirea spălării banilor și implementarea sancțiunilor internaționale.**

Concluzie

Deși sectorul consultanței pentru afaceri și management nu este reglementat printr-o legislație sectorială specifică, entități care desfășoară astfel de activități trebuie să se conformeze unui set complex de reglementări care vizează înființarea și funcționarea societăților, obligațiile fiscale, transparența financiară, prevenirea și combaterea spălării banilor și implementarea sancțiunilor internaționale.

Respectarea acestor obligații este esențială pentru a evita riscurile legale și pentru a asigura un mediu de afaceri conform standardelor internaționale. Adoptarea noilor reglementări în materia prevenirii și combaterii spălării banilor la nivel european va conduce la impunerea unor cerințe mai stricte de supraveghere și conformitate și pentru acest sector, motiv pentru care entitățile din acest sector trebuie să fie proactive în alinierea la aceste cerințe.

Evaluarea riscurilor de SB/FT

III.1. Supravegherea sectorului la nivel național

Autoritatea competentă pentru supravegherea sectorului privind entitățile care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor este **Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor**. Oficiul își desfășoară activitatea printr-o abordare sistematică, centrată pe evaluarea riscurilor, având ca obiectiv principal protejarea integrității sistemului financiar. Prin implementarea normelor legale naționale în materia prevenirii spălării banilor și a finanțării terorismului, se urmărește asigurarea unui mediu operațional sigur și transparent pentru toate entitățile implicate.

Supravegherea se realizează atât prin metode **off-site**, cât și prin acțiuni de control **on-site**. În cadrul activităților off-site, supravegherea se realizează prin analizarea datelor și informațiilor relevante cu privire la entitățile raportoare, utilizând un instrument analitic prestabilit. Această analiză permite evaluarea expunerii fiecărei entități la riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, ceea ce contribuie la o mai bună înțelegere a contextului operațional al acestora.

Ca urmare a evaluării, în cadrul procesului analitic, a gradului de expunere la riscul de spălare a banilor și finanțare a terorismului, pe baza datelor și informațiilor existente la nivelul ONPCSB, sunt obținute rezultate în baza cărora sunt inițiate acțiuni de verificare și control (on-site), care implică verificări directe la sediul entităților raportoare. Prin aceste acțiuni se monitorizează modul în care entitățile din acest sector respectă reglementările legale și aplică măsurile necesare pentru prevenirea activităților ilegale. Totodată, prin componenta supravegherii on-site se urmărește și **creșterea nivelului de conștientizare și conformare** a entităților raportoare cu obligațiile legale din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului.

Responsabilitatea Oficiului de a supraveghea entitățile raportoare din portofoliul său, implicit a entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management, este fundamentată pe cadrul juridic național, care îi conferă atribuții specifice.

Supravegherea se realizează printr-un sistem operațional dedicat, care evaluează în mod constant riscurile asociate activităților entităților monitorizate. Acest proces analitic permite stabilirea frecvenței și intensității activităților de supraveghere, în funcție de rezultatele obținute în cadrul evaluărilor de risc.

Activitatea de supraveghere se desfășoară printr-un sistem operațional specific abordării pe bază de risc, ce implică procese analitice de evaluare a unor indicatori de risc, stabilind astfel nivelul de expunere la riscurile de SB/FT ale entităților raportoare. Frecvența și intensitatea activităților de supraveghere sunt determinate pe baza concluziilor formulate în **Raportul de Evaluare Națională a Riscurilor de Spălare a Banilor și Finanțare a Terorismului (2022)**.

În perioada 2021–2024, **au fost efectuate activități de supraveghere ale entităților din acest sector**, fiind pus accent pe zone considerate cu ridicat, fiind derulate atât activități de supraveghere off-site, cât și controale on-site, în special în cazul entităților încadrate la un nivel mai ridicat de risc. Ca urmare a acestor controale, s-a constatat că, în unele cazuri, deși entitățile figurează cu venituri declarate din activități de consultanță pentru afaceri și management, acestea desfășoară efectiv alte tipuri de activități economice. Această situație poate indica o lipsă de corelare între activitățile declarate și cele desfășurate în mod efectiv, subliniind necesitatea unei monitorizări mai atente a activității efective a entităților din acest sector.

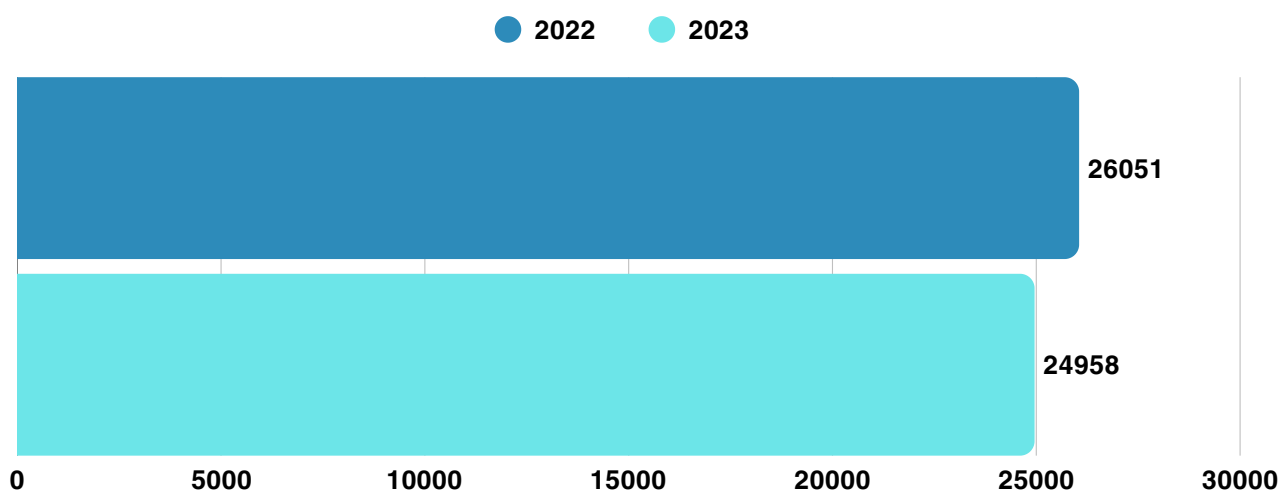
Evaluarea sectorială a riscurilor în materie de SB/FT pentru acest sector s-a realizat, de asemenea, pe baza informațiilor colectate de la entitățile consultate, care au transmis datele solicitate în cadrul procesului de analiză. Rezultatele obținute au contribuit la consolidarea profilului de risc al sectorului și la identificarea nevoilor specifice de monitorizare și sprijin.

Activitatea de supraveghere desfășurată de ONPCSB în perioada analizată evidențiază faptul că, deși sectorul consultanței pentru afaceri și management este inclus în categoria entităților raportoare, lipsa unor mecanisme formale de autorizare sau a obligației de notificare a ONPCSB, reduce gradul de vizibilitate asupra acestuia. Supravegherea bazată pe risc a permis identificarea unor disfuncționalități în ceea ce privește corelarea dintre activitățile declarate și cele efectiv desfășurate de unele entități, aspect care poate afecta eficiența măsurilor de gestionare a riscurilor SB/FT. În acest context, se conturează necesitatea consolidării instrumentelor de monitorizare, creșterii gradului de transparență operațională și asigurării unei conformări efective la cerințele legale aplicabile, precum și a dezvoltării unor mecanisme care să permită o mai bună cunoaștere a dimensiunii reale a sectorului și a specificului activităților desfășurate în practică.

III.2. Dimensiunea sectorului și caracteristici specifice

Sectorul entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022) reprezintă un segment semnificativ al economiei românești, având un rol esențial în furnizarea de expertiză și soluții strategice pentru diverse industrii. Aceste entități oferă servicii variate, de la planificare strategică și reorganizare corporativă, până la optimizare financiară și consultanță în managementul riscurilor.

Potrivit datelor furnizate de Centrul Național pentru Informații Financiare (CNIF), în **2022** erau înregistrate **26.051 de societăți active** în acest sector, iar în **2023** numărul lor a scăzut la **24.928**, marcând o reducere de aproximativ 4,3%. Această tendință poate reflecta atât restructurări la nivel de industrie, cât și dificultăți economice care au influențat activitatea firmelor de consultanță. Scăderea numărului de firme poate fi explicată printr-o consolidare a pieței, în care firmele mai mici fie au fost absorbite de jucători mai mari, fie și-au încetat activitatea din cauza cerințelor tot mai stricte privind conformitatea.

Evoluția numărului de societăți active în sectorul CAEN 7022 (2022-2023)

Distribuția regională

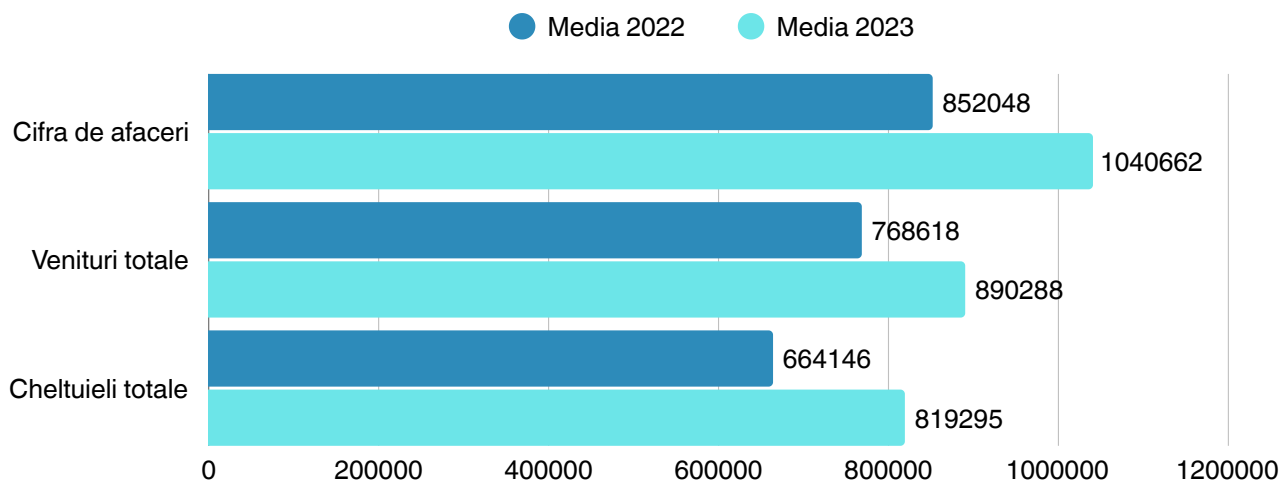
Sectorul CAEN 7022 este predominant concentrat în centrele economice și financiare ale țării, unde cererea pentru servicii de consultanță pentru afaceri este mai mare. Regiunile cu cele mai multe firme active includ **București-Ilfov, Cluj, Timiș și Brașov**, unde există o dezvoltare economică accentuată și un număr mare de companii care necesită servicii de consultanță pentru optimizarea operațiunilor.

În schimb, județele cu o prezență mai redusă a societăților din acest sector sunt, în general, cele cu o activitate economică mai scăzută sau o densitate mai mică a mediului antreprenorial.

Mai jos este prezentată o hartă care evidențiază distribuția societăților care au înregistrat venituri din codul CAEN 7022 – Activități de consultanță pentru afaceri și management în anul 2023, la nivel județean, conform datelor furnizate de Centrul Național pentru Informații Financiare:

Comparativ, media cifrei de afaceri a crescut de la aproximativ 852.000 lei în 2022 la peste 1.040.000 lei în 2023. Veniturile totale medii au înregistrat, de asemenea, o creștere, de la 768.000 lei la 890.000 lei, în timp ce cheltuielile totale medii s-au majorat de la 664.000 lei la 819.000 lei. Această evoluție evidențiază o intensificare a activității economice în cadrul sectorului, indicând un volum mai mare de operațiuni desfășurate de către societățile active.

Mediile principalilor indicatori financiari

Analiza valorilor mediane și distribuționale

Pe lângă mediile aritmetice, analiza a inclus și valorile mediane, care oferă o imagine mai reprezentativă asupra comportamentului tipic al societăților din sector, prin eliminarea influenței valorilor extreme. Mediana reprezintă acea valoare care separă un eșantion statistic în două jumătăți egale: 50% dintre entități au valori sub mediana respectivă, iar 50% au valori peste aceasta. Calculul a fost realizat pe baza seturilor de date filtrate, excluzând entitățile cu cifră de afaceri zero.

Datele arată o tendință descendentă: mediana cifrei de afaceri a scăzut de la aproximativ 116.000 lei în 2022 la 109.000 lei în 2023, iar mediana veniturilor totale s-a redus de la 64.000 lei la 51.000 lei. Totodată, mediana cheltuielilor totale a crescut semnificativ, de la 37.000 lei la aproape 49.000 lei.

Aceste dinamici indică faptul că, deși societățile mari au tras mediile în sus, majoritatea acestora (cele situate în zona centrală a distribuției) au înregistrat o scădere a performanței economice, fiind afectate de costuri crescute și venituri reduse. Se conturează astfel o polarizare a sectorului, în care companiile mari cresc, iar cele mici se confruntă cu vulnerabilități sistemice.

Analiza profitabilității

Un indicator esențial al performanței sectoriale este profitabilitatea, calculată ca diferență dintre veniturile totale și cheltuielile totale. În 2022, profitul total cumulat al societăților active a fost de aproximativ 4,69 miliarde lei, în timp ce în 2023 acesta a scăzut la circa 4,20 miliarde lei, ceea ce reprezintă o reducere de aproximativ 10,5%. Profitul mediu per firmă a scăzut de la 203.500 lei în 2022 la 191.900 lei în 2023, iar profitul median s-a diminuat în mod semnificativ, de la 27.600 lei la doar 11.200 lei.

Această evoluție evidențiază faptul că, în timp ce unele societăți mari și-au menținut profitabilitatea, o parte semnificativă a firmelor mici și mijlocii au fost afectate de presiuni financiare crescânde, ceea ce ar putea explica inclusiv scăderea numărului total de entități active.

Concluzie

Analiza sectorului CAEN 7022 pentru perioada 2022–2023 arată o evoluție complexă, caracterizată prin creșterea valorilor medii ale performanței financiare, dar și prin vulnerabilizarea societăților mici, reflectată de scăderea valorilor mediane și a profitabilității. Diminuarea numărului de entități active, concomitent cu creșterea cifrei de afaceri medii, sugerează un proces de consolidare sectorială, prin care firmele performante continuă să crească, iar cele mai puțin competitive ies de pe piață.

III.3. Riscurile identificate în contextul global

Sectorul serviciilor de consultanță pentru afaceri și management se confruntă cu o serie de riscuri relevante în contextul global, evidențiate de organisme internaționale precum FATF, OCDE, MONEYVAL și de alte organisme internaționale care evaluează vulnerabilitățile asociate în materia combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Potrivit unui ghid elaborat de Grupul de Acțiune Financiară (FATF) și a raportului OCDE intitulat *„Ending the Shell Game: Cracking Down on the Professionals who Enable Tax and White Collar Crimes”*, cei care prestează activități de consultanță pentru afaceri și management, alături de alți intermediari profesioniști, pot reprezenta verigi vulnerabile sau chiar facilitatori direcți în mecanisme de spălare a banilor (ML), finanțare a terorismului (TF) și alte infracțiuni economico-financiare complexe.

Au fost identificate următoarele riscuri:

- **Utilizarea structurilor juridice complexe și opace:** consultanții pentru afaceri și management pot facilita, în mod direct sau indirect, constituirea unor structuri corporative internaționale complexe și netransparente (precum companiile offshore, trusturile sau fundațiile), care pot fi utilizate pentru mascarea identității beneficiarilor reali și a sursei fondurilor. Potrivit FATF, aceste structuri sunt frecvent folosite în scopuri precum ascunderea identității beneficiarului real, evitarea detectării de către autorități sau îngreunarea urmăririi fluxurilor financiare. Această vulnerabilitate este investigată și prin intermediul chestionarului transmis entităților naționale, prin care se solicită informații privind colaborarea cu persoane juridice din jurisdicții offshore și utilizarea companiilor de tip „paravan”.
- **Implicarea în scheme de evitare a taxelor și evaziune fiscală:** raportul OCDE antemenționat evidențiază o gamă largă de riscuri asociate consultanților care promovează practici de planificare fiscală agresivă sau comportamente neconforme din punct de vedere fiscal. Astfel de riscuri includ: promovarea de scheme de evitare a impozitelor prin intermediul jurisdicțiilor cu regim preferențial, disimularea veniturilor prin structuri fictive sau contracte fictive sau utilizarea de documente false pentru justificarea fluxurilor financiare.
- **Risc crescut asociat clienților nerezidenți și tranzacțiilor transfrontaliere:** consultanții care deservesc clienți nerezidenți sau implică entități din jurisdicții cu reglementări deficitare sunt expuși unui risc semnificativ. OCDE evidențiază recurența folosirii companiilor-paravan pentru spălarea de bani sau fraudă fiscală, implicarea consultanților în crearea de rețele internaționale greu de monitorizat și potențialul de a facilita accesul la sisteme financiare vulnerabile.
- **Lipsa controalelor de tip due diligence:** conform recomandărilor FATF (R.10, R.22, R.23), entitățile trebuie să aplice politici adecvate de cunoaștere a clientelei (KYC) și să evalueze riscurile asociate beneficiarului real. Neaplicarea acestora poate conduce la deschiderea involuntară a porților pentru activități ilegale, imposibilitatea de a identifica fondurile suspecte sau neconformitate cu obligațiile de raportare a tranzacțiilor suspecte.
- **Risc reputațional și complicitate involuntară:** consultanții care oferă servicii „la cheie” (business-in-a-box) sau care nu aplică criterii riguroase de selecție a clientelei pot deveni involuntar părți într-un lanț de activități ilicite. OCDE semnalează cazuri în care firme de consultanță au sprijinit, fără să verifice, constituirea de firme folosite în fraude, consultanții au emis documente sau opinii profesionale utilizate ulterior în scheme de evaziune sau au fost oferite servicii de

intermedieri financiară fără o analiză de substanță economică.

- **Utilizarea noilor tehnologii:** digitalizarea activității de consultanță implică noi riscuri, inclusiv tranzacții prin criptomonede sau active digitale fără trasabilitate, oferirea de consultanță prin platforme online anonime sau utilizarea de contracte inteligente (smart contracts) sau portofele digitale în procese de optimizare fiscală agresivă.

Concluzie

Entitățile care activează sub codul CAEN 7022 se confruntă, în contextul global, cu o serie de riscuri semnificative, evidențiate de organisme internaționale de profil. Aceste vulnerabilități pot transforma entitățile din acest sector în verigi slabe în lanțul de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului, în special atunci când nu sunt implementate mecanisme de control și evaluare a riscului proporționale cu natura și amploarea activității desfășurate. În acest context, este esențială conștientizarea acestor riscuri și alinierea practicilor la standardele internaționale de conformitate și integritate.

III.4. Riscurile identificate la nivel național

Pentru realizarea evaluării sectoriale a riscurilor asociate entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022), a fost aplicată o abordare fundamentată pe instrumente calitative și cantitative, în conformitate cu metodologia generală adoptată în cadrul procesului național de evaluare a riscurilor. Un element central al acestei analize l-a constituit **transmiterea de chestionare standardizate către un eșantion reprezentativ de entități din sector**, selectate pe baza unor criterii obiective, menite să asigure relevanța și acoperirea teritorială a rezultatelor.

Astfel, a fost selectat un eșantion reprezentativ din acest sector, care a completat și returnat chestionarele transmise. Selecția a fost realizată astfel încât să reflecte structura și diversitatea sectorului la nivel național, luând în considerare următoarele criterii:

- **Reprezentativitate geografică:** din fiecare regiune de dezvoltare a țării (Nord-Vest, Nord-Est, Centru, Sud-Est, Sud, Sud-Vest, Vest și București-Ilfov) au fost selectate entități relevante, pentru a reflecta particularitățile regionale ale activității de consultanță;
- **Importanța economică:** au fost alese în principal entitățile cu cele mai mari cifre de afaceri și venituri totale la nivel regional, conform datelor raportate în situațiile financiare anuale, conform datelor furnizate de Ministerul Finanțelor;
- **Domeniul de activitate efectiv:** s-a avut în vedere ca entitățile selectate să desfășoare efectiv activități specifice codului CAEN 7022, excluzându-se societățile inactive sau cele care au acest cod declarat, dar nu desfășoară în mod real activități de consultanță pentru afaceri și management.

Chestionarele au inclus atât întrebări cu răspuns închis, menite să permită agregarea statistică a datelor, cât și întrebări deschise, prin care entitățile au avut posibilitatea de a oferi clarificări și exemple suplimentare relevante pentru contextul propriu de activitate.

Răspunsurile primite au fost ulterior centralizate, codificate și analizate, atât cantitativ (prin frecvențe și distribuții), cât și calitativ, pentru a identifica tendințele, vulnerabilitățile și tipologiile de risc asociate activității curente a acestor entități. Analiza a avut în vedere și concluziile Evaluării Naționale a Riscurilor și cu reperele oferite de ghiduri internaționale, FATF, OCDE și alte organisme internaționale. Această abordare integrată a permis conturarea unui tablou detaliat al expunerii sectorului CAEN 7022 la riscuri de spălare a banilor și finanțare a terorismului, structurat pe patru dimensiuni principale: riscul privind clienții, riscul asociat serviciilor oferite, riscul de conformitate și riscul privind tranzacțiile.

Evaluarea sectorială a riscurilor asociate entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (conform codului CAEN 7022) evidențiază patru categorii principale de riscuri, respectiv riscul privind clienții, riscul asociat serviciilor oferite, riscul de conformitate și riscul privind tranzacțiile. Aceste riscuri sunt determinate de specificul activităților desfășurate, de gradul ridicat de complexitate a serviciilor, precum și de posibilitatea utilizării acestora pentru disimularea fondurilor ilicite.

Analiza a fost realizată în conformitate cu metodologia de cercetare adoptată, pe baza răspunsurilor colectate prin chestionarul transmis entităților din sector, completată de concluziile Evaluării Naționale a Riscurilor și de reperele metodologice oferite de standardele internaționale în domeniu.

RISUL PRIVIND CLIEȚII

Vizează identificarea și evaluarea tipologiilor de clienți, complexitatea structurilor juridice utilizate, jurisdicțiile de proveniență și natura serviciilor solicitate, care pot facilita disimularea fondurilor ilicite și crește expunerea la spălarea banilor și finanțarea terorismului.

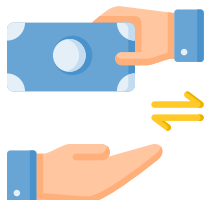
RISUL PRIVIND SERVICIILE

Se referă la riscurile asociate activităților desfășurate de entitățile din acest sector. Caracterul specializat al acestor servicii și lipsa unor cerințe stricte de autorizare pentru anumite activități cresc riscul ca aceste entități să fie exploatate în scopul spălării banilor și finanțării terorismului.

RISUL DE CONFORMITATE

Se referă la măsurile și procedurile implementate de entitățile care oferă servicii de consultanță pentru afaceri și management pentru a se conforma reglementărilor naționale și internaționale privind prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului

RISUL PRIVIND TRANZACȚIILE

Vizează riscurile asociate tranzacțiilor financiare efectuate prin intermediul societăților din acest sector, în special cele care implică structuri complexe, transferuri transfrontaliere sau plăți către jurisdicții cu risc ridicat.

Aceste categorii de risc sunt considerate esențiale pentru înțelegerea vulnerabilităților specifice sectorului, întrucât influențează aspecte cheie ale activității entităților care prestează activități de consultanță pentru afaceri și management (conform codului CAEN 7022), de la profilul și comportamentul clienților, până la natura serviciilor furnizate, gradul de conformitate cu cerințele legale și modul de gestionare a tranzacțiilor.

În contextul actual, caracterizat prin diversificarea modelelor de afaceri și creșterea mobilității financiare, aceste riscuri capătă o relevanță sporită. Identificarea și analiza lor riguroasă constituie un element fundamental în consolidarea cadrului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Riscul privind clienții

Evaluarea riscului asociat categoriei de clienți deserviți de entitățile care oferă consultanță pentru afaceri și management evidențiază un profil concentrat în zona persoanelor juridice, cu o diversificare limitată către alte tipuri de clienți.

1. Tipologia clienților

Majoritatea entităților chestionate au declarat că oferă servicii predominant sau exclusiv persoanelor juridice, inclusiv companii private și instituții publice. Câteva entități au menționat colaborări ocazionale cu:

- **alte tipuri de persoane juridice** (ex. fundații, asociații, entități fără scop patrimonial) - într-o proporție foarte redusă;
- **autorități publice locale** - în special consultanță pentru proiecte sau strategii de dezvoltare;
- **persoane fizice** (ex. antreprenori individuali sau freelanceri), într-un număr foarte redus de cazuri.

Această orientare predominantă spre clienți persoane juridice reduce, într-o anumită măsură, riscul asociat clientelei nereglementate (ex. persoane fizice fără profil economic clar), dar atrage riscuri distincte, discutate mai jos.

2. Jurisdicția clienților și riscul transfrontalier

Peste 90% dintre entități și-au declarat activitatea ca fiind exclusiv națională, fără implicare în alte jurisdicții. Câteva excepții menționează colaborări internaționale, în special cu parteneri din Statele Unite, Marea Britanie sau spațiul UE.

Deși activitatea concentrată în România reduce expunerea la jurisdicții cu regim fiscal opac sau cu reglementări deficitare, trebuie subliniat că lipsa unei politici de due diligence diferențiate pentru clienții nerezidenți sau pentru cei din grupuri internaționale poate constitui o vulnerabilitate semnificativă.

3. Apartenența la grupuri internaționale

Doar un număr restrâns de entități au indicat faptul că fac parte din grupuri internaționale. Această situație poate reduce riscul de coordonare transfrontalieră, dar în același timp limitează expunerea la bune practici internaționale în materie de conformitate și KYC.

4. Distribuția portofoliului de clienți

Datele colectate arată că peste 90% dintre entitățile respondente au un portofoliu compus exclusiv din persoane juridice, evidențiind un grad ridicat de concentrare. Deși această orientare poate fi asociată cu un nivel sporit de stabilitate contractuală, ea poate, în egală măsură, masca anumite riscuri, precum:

- **absența unei analize diferențiate a riscului în funcție de tipologia entităților juridice** (ex: ONG-uri, societăți, instituții publice);
- **neglijarea riscurilor asociate beneficiarilor reali ai structurilor juridice;**
- **lipsa unei clasificări formale a clienților pe niveluri de risc** (scăzut, mediu, ridicat).

Concluzie

Analiza riscului asociat clientelei entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management evidențiază un profil predominant orientat către persoane juridice, cu o expunere redusă la clienți din jurisdicții externe sau cu risc ridicat. Deși această structură poate părea stabilă, lipsa diversificării și a unei segmentări clare a clienților în funcție de nivelul de risc generează o vulnerabilitate sistemică. Totodată, identificarea insuficientă a beneficiarilor reali și absența unei abordări diferențiate în relația cu diferitele tipuri de entități juridice pot contribui la diminuarea capacității sectorului de a detecta și preveni utilizarea serviciilor sale în scopuri ilicite. În acest context, dezvoltarea unor politici clare de evaluare și gestionare a riscului legat de clienți devine esențială pentru consolidarea integrității sectorului.

Riscul privind serviciile

Serviciile furnizate de entitățile care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022) sunt caracterizate printr-o mare diversitate și un grad ridicat de personalizare, ceea ce le conferă atât flexibilitate operațională, cât și un potențial crescut de vulnerabilitate din perspectiva riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Structura generală a serviciilor prestate

Analiza răspunsurilor din chestionar evidențiază că un număr semnificativ de entități au indicat că oferă servicii încadrate în categoria „Altele”, care nu corespund explicit tipologiilor standard definite în clasificarea CAEN 7022. Printre acestea se regăsesc servicii precum: consultanță pentru accesarea fondurilor europene, digitalizare, securitate cibernetică, guvernanta corporativă, consultanță în domeniul CSB/CFT, dezvoltare de strategii de sustenabilitate și ESG, audit intern, implementarea sistemelor informatice de management, asistență în proceduri de achiziții publice, analiză organizațională și dezvoltare de indicatori de performanță.

Dintre serviciile clasice, cele mai frecvent menționate sunt:

- Planificarea strategică și organizatorică – 35%;
- Obiective și strategii de marketing – 30% ;
- Reducerea costurilor și consultanță financiară – 20%;
- Alte servicii (resurse umane, planificare control, producție etc.) – cu o frecvență mult mai redusă.

Această structură indică o orientare preponderentă către servicii personalizate, oferite la cerere, ceea ce poate îngreuna standardizarea proceselor de evaluare a riscului asociat fiecărui tip de activitate.

Riscuri identificate

- **Lipsa clarității și a standardizării serviciilor prestate:** preponderența serviciilor „atipice” sau nespecificate generează dificultăți în evaluarea economică obiectivă a activităților desfășurate, favorizând utilizarea abuzivă a acestor servicii pentru justificarea unor tranzacții artificiale sau netransparente;
- **Expunerea la riscuri ridicate prin natura anumitor servicii:** anumite tipuri de consultanță, precum restructurarea financiară sau reorganizarea corporativă, implică un risc crescut de a fi utilizate pentru disimularea fondurilor ilicite sau a beneficiarilor reali, în special în lipsa unor proceduri clare de due diligence;
- **Absența unei abordări diferențiate în funcție de riscul serviciului:** niciunul dintre respondenți nu a menționat existența unor politici formale de clasificare a riscului în funcție de tipul serviciului prestat. Această omisiune reduce capacitatea sectorului de a face diferența între activitățile cu risc scăzut și cele cu risc ridicat.

Concluzie

Diversitatea și gradul ridicat de personalizare a serviciilor prestate de entitățile din sectorul CAEN 7022 generează o expunere semnificativă la riscuri, în special în absența unor proceduri clare de evaluare și clasificare a riscului în funcție de natura serviciului. Lipsa standardizării și preponderența serviciilor atipice sporesc vulnerabilitatea sectorului la utilizarea în scopuri ilicite.

Riscul de conformitate

Riscul de conformitate reflectă măsura în care entitățile din sectorul CAEN 7022 respectă cerințele legale și reglementările în materie de prevenire a spălării banilor (SB) și finanțării terorismului (FT). Datele colectate prin chestionare indică existența unor deficiențe importante în implementarea politicilor și procedurilor de conformitate, în special în ceea ce privește guvernanta internă, procesul de cunoaștere a clientelei (KYC), evaluarea riscurilor și reacția la comportamentele suspecte.

1. Structuri de conformitate și instruire

Aproximativ 67% dintre entități dispun de o persoană desemnată cu responsabilități în domeniul CSB/CFT, în timp ce 33% nu au implementat o astfel de funcție. Această lipsă afectează capacitatea organizațională de a coordona activitățile de conformitate și de a reacționa eficient la riscurile identificate.

În ceea ce privește formarea profesională, doar 30% dintre entități au declarat că au desfășurat activități de instruire pentru personal, în timp ce restul de 70% nu au menționat niciun program de pregătire specific pe linia conformității. Această situație indică un nivel scăzut de cultură instituțională în ceea ce privește prevenirea SB/FT.

2. Măsuri aplicate în procesul de cunoaștere a clientelei

Majoritatea entităților aplică verificări de identitate, fie în format fizic (65%) sau digital. Cu toate acestea, aplicarea unor verificări avansate este deficitară:

- Doar 18% aplică proceduri specifice pentru persoane expuse public (PEP);
- Aproximativ 73% verifică identitatea reprezentantului legal;
- În jur de 52% verifică datele împuternicitului și ale beneficiarului real;

- Doar 25% declară că analizează sursa fondurilor.

În lipsa acestor elemente, procesul de cunoaștere a clienței este incomplet și lasă deschisă posibilitatea de a desfășura relații de afaceri cu clienți cu risc ridicat, fără măsuri de protecție adecvate.

3. Evaluarea riscului și aplicarea de măsuri proporționale

Doar 20% dintre entități clasifică formal clienții în funcție de nivelul de risc (scăzut, mediu, ridicat), iar 35% aplică măsuri sporite în situații specifice. De asemenea, 25% afirmă că aplică măsuri simplificate în cazuri justificate.

Totuși, lipsa unui cadru unitar de analiză a riscurilor individuale pentru fiecare client determină un grad ridicat de uniformizare a tratamentului aplicat, indiferent de natura clientului sau de serviciul prestat. Acest lucru subminează eficiența mecanismelor de control și crește expunerea la riscuri nereglementate.

4. Gestionarea comportamentelor suspecte

În cazul în care clienții refuză furnizarea informațiilor necesare, aproximativ 83% dintre entități afirmă că întrerup relația contractuală, iar 55% declară că ar transmite un raport către autoritățile competente.

Cu toate acestea, nivelul de proactivitate rămâne scăzut, întrucât majoritatea entităților nu dispun de liste interne de indicatori de suspiciune („red flags”) și nu au identificat cazuri în care au fost nevoite să declanșeze mecanisme de alertă.

Concluzie

Analiza răspunsurilor indică un nivel de conformitate mediu spre scăzut în sectorul CAEN 7022, cu deficiențe notabile în ceea ce privește implementarea procedurilor de cunoaștere a clienței, evaluarea riscurilor și instruirea personalului. Lipsa unei abordări diferențiate a clienților și a unei structuri formale de conformitate sporește vulnerabilitatea sectorului în fața riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Creșterea gradului de profesionalizare și alinierea la standardele CSB/CFT rămân priorități esențiale.

Riscul privind tranzacțiile

Riscul privind tranzacțiile se referă la vulnerabilitățile asociate cu natura, frecvența și complexitatea fluxurilor financiare derulate în cadrul relațiilor contractuale cu clienții. În sectorul CAEN 7022, acest risc este influențat de lipsa unor proceduri clare de monitorizare, verificare și raportare a tranzacțiilor atipice, precum și de natura specifică a serviciilor de consultanță, care sunt adesea greu de cuantificat din punct de vedere economic.

1. Complexitatea tranzacțiilor

Majoritatea entităților chestionate au declarat că operează în cadrul unor tranzacții standard, cu grad redus de complexitate. Totuși, **aproximativ 33% dintre acestea au indicat existența unor contracte cu valori semnificativ mai mari decât media**, ceea ce poate ridica suspiciuni atunci când nu sunt însoțite de justificări economice clare.

Un procent redus, de doar **5%**, a menționat existența **tranzacțiilor cu mai mulți beneficiari**, iar **15%** au recunoscut **structurarea plăților în tranșe neobișnuite**, aspecte care, în anumite circumstanțe, pot fi asociate cu tentativă de disimulare sau evitare a obligațiilor legale de raportare.

2. Identificarea indicatorilor de suspiciune („red flags”)

Unul dintre elementele esențiale ale gestionării riscului privind tranzacțiile îl reprezintă capacitatea entităților de a recunoaște indicatorii timpurii ai comportamentului suspect.

Cu toate acestea, răspunsurile analizate relevă un nivel redus de conștientizare în acest sens:

- Doar **15%** dintre entități au menționat **lipsa documentelor justificative** ca semnal de alarmă;
- Același procent a identificat **cereri de avansuri semnificative fără o justificare clară**;
- Doar un procent de **12%** a semnalat **structuri de plată neobișnuite sau fragmentate**;
- Un procent de **60%** dintre respondenți a afirmat că nu a identificat niciun comportament suspect, ceea ce poate indica fie un nivel real redus de risc, fie o **lipsă de instrumente eficiente de analiză și monitorizare internă**.

3. Expunere la tranzacții internaționale și jurisdicții riscante

Expunerea sectorului CAEN 7022 la tranzacții internaționale și relații cu entități din jurisdicții cu potențial risc este, în ansamblu, moderată, însă anumite tendințe identificate pot constitui factori de vulnerabilitate dacă nu sunt însoțite de mecanisme de control adecvate:

- **15% dintre entități au declarat implicarea în tranzacții cu criptoactive**, fie direct (încasări sau plăți), fie indirect, prin consilierea unor clienți care utilizează astfel de instrumente. Criptoactivele, prin natura lor descentralizată și lipsa trasabilității în unele cazuri, pot fi utilizate pentru disimularea fondurilor și complică procesul de verificare a sursei acestora;
- **33% dintre entități au menționat utilizarea de instrumente financiare alternative**, precum factoring, leasing operațional, garanții complexe sau alte forme contractuale care pot masca tranzacții economice reale. Aceste mecanisme pot fi folosite pentru a transfera fonduri fără a trezi suspiciuni dacă nu sunt evaluate corespunzător.
- **Doar 10% dintre entități au indicat că desfășoară transferuri internaționale regulate**, ceea ce arată o expunere directă scăzută la fluxuri transfrontaliere. Totuși, această cifră poate reflecta și o posibilă subraportare sau lipsa de conștientizare asupra riscurilor aferente unor astfel de operațiuni.

Aceste date sugerează că, deși expunerea generală la tranzacții internaționale este relativ limitată, componentele de risc sunt totuși prezente, mai ales în lipsa unor politici clare de due diligence și în condițiile unei verificări superficiale a sursei fondurilor sau a beneficiarilor reali. Monitorizarea acestor relații și dezvoltarea unor proceduri riguroase de gestionare a tranzacțiilor internaționale reprezintă o necesitate esențială pentru reducerea vulnerabilității sectorului.

4. Mecanisme de reacție la comportamente sau tranzacții suspecte

În ceea ce privește modul de reacție al entităților în fața unor comportamente sau tranzacții suspecte, răspunsurile din chestionar evidențiază existența unor practici reactive, dar cu un grad de formalizare limitat:

- Conform răspunsurilor, aproximativ 60% dintre entități indică utilizarea semnalelor de alarmă (red flags) pentru a evalua necesitatea raportării tranzacțiilor suspecte ale clienților, precum analiza comportamentului financiar și a altor indicatori relevanți.;
- **55%** dintre respondenți au afirmat că, în astfel de situații, **transmit un raport către autoritățile competente**, respectiv către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. Acest răspuns indică un anumit nivel de conștientizare privind obligațiile de raportare, însă fără a fi însoțit, în majoritatea cazurilor, de proceduri scrise sau indicatori interni care să ghideze decizia de raportare;
- De asemenea, o parte dintre entități au menționat **măsuri suplimentare de precauție**, precum: solicitarea unor documente justificative suplimentare, reevaluarea profilului de risc al clientului, renegocierea termenilor contractuali sau consultarea cu departamente juridice externe, în lipsa unei structuri interne specializate.

Cu toate acestea, doar un număr redus de entități au declarat că dispun de **proceduri formale, predefinite, de identificare, semnalizare și investigare a tranzacțiilor suspecte**, ceea ce sugerează o abordare preponderent reactivă și nestructurată. Absența unor politici scrise, a unui set de indicatori de alertă și a unei instruiți dedicate reduce capacitatea societăților de a reacționa prompt și documentat în fața riscurilor operaționale generate de tranzacții atipice.

Această situație evidențiază nevoia acută de profesionalizare și standardizare a reacției instituționale în fața riscurilor de SB/FT, prin adoptarea de ghiduri interne, formarea personalului și integrarea unui proces formal de analiză și decizie privind tranzacțiile suspecte.

În ceea ce privește **veniturile anuale generate din activitățile de consultanță**, răspunsurile colectate reflectă o tendință de creștere a veniturilor generate din activități de consultanță în perioada 2021–2024, atât în termeni absoluți (EUR), cât și ca pondere în veniturile totale ale companiilor respondente. Pentru majoritatea entităților, activitățile de consultanță reprezintă aproape întregul venit anual, media ponderii fiind între 80% și 85% în fiecare dintre anii analizați.

Această constatare confirmă faptul că sectorul este format, în principal, din societăți specializate, care desfășoară în mod efectiv activități de consultanță pentru afaceri și management ca activitate principală.

Concluzie

Evaluarea riscului privind tranzacțiile în cadrul entităților care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management conform codului CAEN 7022 evidențiază o capacitate limitată de identificare și gestionare a operațiunilor atipice sau potențial suspecte. Deși majoritatea societăților operează în cadrul unor tranzacții standard, lipsa unor proceduri formale de analiză a plăților, de verificare a documentației justificative și de monitorizare a comportamentelor de risc reduc eficiența mecanismelor de control intern. Expunerea parțială la jurisdicții offshore, instrumente financiare alternative și criptoactive, coroborată cu o abordare predominant reactivă, accentuează vulnerabilitatea sectorului la utilizarea abuzivă a serviciilor de consultanță. Profesionalizarea proceselor de monitorizare și dezvoltarea unor indicatori operaționali clari pentru semnalarea tranzacțiilor suspecte reprezintă direcții esențiale pentru consolidarea rezilienței sectorului.

III.5. Criminalitate și riscuri emergente în sectorul consultanței pentru afaceri și management

În cadrul evaluării riscurilor asociate sectorului consultanței pentru afaceri și management, au fost colectate date și informații reprezentând contribuții relevante de la organele de aplicare a legii și de la alte autorități competente în domeniu. Aceste informații au constituit o contribuție esențială, conducând la identificarea riscurilor asociate sectorului, coroborate cu alte elemente din analiza sectorială, și la evidențierea tipologiilor de operare, *modus operandi* și riscurile identificate, subliniind vulnerabilitățile pe care infractorii le pot exploata la nivel național.

Analiza informațiilor transmise de autoritățile competente, coroborată cu încadrarea sectorului consultanței pentru afaceri și management în categoria domeniilor cu risc ridicat conform Raportului de Evaluare Națională a Riscurilor, evidențiază vulnerabilități sistemice care pot fi exploatare în scopul disimulării fondurilor de proveniență ilicită. Lipsa unui mecanism formal de autorizare, caracterul intangibil al serviciilor prestate, utilizarea unor structuri contractuale opace și accesul la fluxuri financiare complexe contribuie semnificativ la gradul ridicat de expunere a acestui sector.

Potrivit informațiilor comunicate de organele de aplicare a legii, la nivel national, s-au evidențiat cauze penale având ca obiect săvârșirea infracțiunii de spălare a banilor, asociată activităților caracteristice sectorului consultanței pentru afaceri și management. În ceea ce privește infracțiunile principale generatoare de fonduri ilicite care au stat la baza infracțiunii de spălare a banilor, s-au evidențiat infracțiuni din sfera evaziunii fiscale, corupției (luare de mită, dare de mită, trafic de influență, cumpărare de influență), fraudelor privind fonduri europene, precum și infracțiuni de fals în înscrisuri sub semnătură privată sau fals intelectual. În acest context, infracțiunile principale care generează fonduri ilicite, cum ar fi evaziunea fiscală și corupția, sunt asociate cu sectorul consultanței pentru afaceri și management, în situații în care structuri și operațiuni din acest domeniu au fost utilizate pentru a crea o aparență de legalitate, a justifica transferuri sau a disimula proveniența fondurilor. În ceea ce privește cauzele care au ca obiect infracțiuni de spălare a banilor/finanțare a terorismului, asociate cu fonduri ilicite provenite din infracțiunea de dare de mită funcționarilor publici străini în cadrul operațiunilor internaționale, din datele transmise de autoritățile competente nu s-au evidențiat astfel de cazuri.

Datele transmise de autoritățile competente au indicat tipologii de operare frecvent întâlnite în cazurile de spălare a banilor, precum interpunerea de persoane fizice sau juridice în structura tranzacțiilor, fragmentarea fluxurilor financiare și justificarea unor transferuri prin entități comerciale. Aceste practici pot fi asociate sectorului consultanței pentru afaceri și management, având în vedere că entitățile din acest domeniu pot fi utilizate pentru a facilita tranzacții financiare complexe sau pentru a justifica fluxuri financiare între entități care au legături indirecte. În ceea ce privește cooperarea internațională, în perioada 2023-2024 ONPCSB a gestionat o serie de cereri și informări spontane primite din partea unităților de informații financiare ale altor state, referitoare la acest sector. Acestea confirmă interesul crescut pentru monitorizarea riscurilor transfrontaliere provenite din sectorul consultanței, deși numărul acestora rămâne relativ redus.

În ceea ce privește obligațiile de raportare, în perioada 2021-2024, nu s-au înregistrat rapoarte de tranzacții suspecte (RTS) din partea entităților cu activități aferente codului CAEN 7022. Această situație poate semnala deficiențe în identificarea indicatorilor de suspiciune, un nivel scăzut de alertare sau o înțelegere limitată a obligațiilor legale în domeniul prevenirii spălării banilor.

Un factor suplimentar de vulnerabilitate este reprezentat de absența structurilor interne specializate în gestionarea riscurilor de spălare a banilor, în special în rândul entităților de dimensiuni mici. În multe cazuri, lipsa personalului cu atribuții în domeniul conformității și inexistența unor politici și proceduri interne clare conduc la dificultăți în recunoașterea semnalelor de alertă și la o reacție insuficientă în fața situațiilor cu potențial suspect.

La aceste constatări se adaugă o serie de riscuri emergente generate de transformările recente din sfera tehnologică și a practicilor economice. Printre acestea se numără: prestarea serviciilor de consultanță la distanță, utilizarea de structuri contractuale externalizate, furnizarea de servicii în cadrul unor proiecte finanțate din fonduri nerambursabile și justificarea unor cheltuieli fără conținut economic clar delimitabil. De asemenea, interacțiunea cu entități nerezidente sau din jurisdicții cu regim de reglementare scăzut ridică riscuri suplimentare de disimulare a fondurilor.

Tendențele internaționale în domeniul prevenirii spălării banilor subliniază o creștere continuă a utilizării structurilor financiare complexe pentru disimularea provenienței ilicite a fondurilor. În acest context, fenomenul infrațional asociat sectorului consultanței pentru afaceri și management continuă să evolueze, alimentat de inovațiile tehnologice și de expansiunea economiilor digitale. Utilizarea serviciilor de consultanță în scopuri de spălare a banilor poate deveni astfel mai sofisticată, iar autoritățile internaționale și naționale se confruntă cu provocări suplimentare în identificarea și urmărirea fluxurilor financiare transfrontaliere.

Concluzie

Sectorul consultanței pentru afaceri și management prezintă vulnerabilități structurale și operaționale relevante în contextul combaterii spălării banilor. Acestea sunt evidențiate de lipsa de raportare, dificultățile de trasabilitate a tranzacțiilor, precum și gradul redus de alertare. Consolidarea mecanismelor de conformitate, creșterea nivelului de instruire și dezvoltarea unei culturi organizaționale orientate spre prevenirea și detectarea utilizării necorespunzătoare activităților caracteristice acestui sector reprezintă direcții esențiale pentru diminuarea riscurilor asociate.

Amenințări și vulnerabilități specifice sectorului

IV.1. Tipologii de spălare a banilor în sectorul consultanței pentru afaceri și management

Sectorul consultanței pentru afaceri și management prezintă o serie de caracteristici care, deși contribuie la flexibilitatea și dinamismul activităților economice, pot fi exploatate de rețele infracționale pentru realizarea unor activități de spălare a banilor și disimulare a fondurilor provenite din surse ilicite. Caracterul adesea intangibil al serviciilor de consultanță, dificultatea de a cuantifica valoarea reală a prestațiilor, gradul ridicat de personalizare a contractelor și utilizarea frecventă a unor structuri juridice complexe sunt doar câteva dintre trăsăturile care pot genera vulnerabilități semnificative din perspectiva integrității financiare. În acest context, au fost identificate mai multe tipologii de spălare a banilor relevante pentru acest sector, care evidențiază modul în care activitatea de consultanță poate fi utilizată, în mod fraudulos, pentru a introduce, stratifica și integra fonduri cu proveniență ilicită în economia formală.

Tipologiile prezentate mai jos au fost selectate și structurate pe baza unei documentări riguroase, realizate prin consultarea unor surse internaționale recunoscute, precum:

- **Grupul de Acțiune Financiară (FATF)** – organizația internațională responsabilă cu stabilirea standardelor globale în materie de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;
- **Comitetul de experți MONEYVAL** – organismul Consiliului Europei specializat în evaluarea conformității statelor membre cu standardele internaționale în domeniul CSB/CFT;
- **Comisia Europeană**, prin rapoarte tematice și analize privind utilizarea abuzivă a profesiilor non-financiare în scopuri ilicite;
- **Alte surse credibile din domeniul informațiilor financiare**, inclusiv rapoarte ale autorităților de investigare (FBI, FinCEN, etc.), ghiduri internaționale privind tipologiile emergente în domeniul serviciilor profesionale, precum și documente provenite din surse deschise.

În plus, tipologiile prezentate integrează și elemente extrase din practica națională de supraveghere și analiză, reflectând experiența acumulată de **Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor** în analiza tranzacțiilor suspecte și a cazurilor concrete de spălare a banilor în care au fost implicate entități din acest sector.

Fiecare tipologie este structurată astfel:

- **Descrierea tipologiei** - mecanismul de funcționare și modul de operare;
- **Indicatori specifici** - semnale de alertă („red flags”) ce pot fi identificate de autorități sau de entitățile raportoare;
- **Exemple concrete** - situații ilustrative sau cazuri identificate în practică;
- **Propunere grafică** - reprezentare schematică a fluxului de fonduri sau a mecanismului tranzacțional.

Astfel, au fost identificate următoarele tipologii de spălare a banilor în acest sector:

Utilizarea societăților de tip „paravan” pentru tranzacții fictive

Facturarea dublă sau supraevaluată a serviciilor de consultanță

Transferuri internaționale nejustificate prin firme de consultanță

Planificare fiscală agresivă și spălare de bani prin optimizare artificială

Contracte de împrumut fictive între entități afiliate

Integrarea fondurilor ilicite prin servicii în domeniul imobiliar

1. Utilizarea societăților de tip „paravan” pentru tranzacții fictive

Descrierea tipologiei:

Entitățile care desfășoară activități de consultanță pentru afaceri și management pot sprijini înființarea sau gestionarea unor companii de tip „paravan” - entități care nu desfășoară activități economice reale, dar care sunt folosite pentru a crea aparența unor relații comerciale legitime. Aceste companii sunt integrate în scheme de tip stratificare, facilitând disimularea fondurilor ilicite prin facturare fictivă sau transferuri între companii din jurisdicții diferite.

Indicatori specifici:

- Lipsa activității comerciale reale (angajați, sedii, active);
- Tranzacții de consultanță frecvente, fără documente justificative;
- Rețele de companii asociate/afiliate înregistrate în jurisdicții offshore;
- Lipsa continuității sau a site-urilor web oficiale.

Exemplu concret:

O firmă de consultanță cu sediul în România, având cod CAEN 7022, oferă sprijin pentru constituirea a două entități comerciale distincte: una înregistrată într-o jurisdicție cu regim fiscal preferențial (de exemplu, Cipru), iar cealaltă într-o jurisdicție offshore cu reglementări limitate în domeniul prevenirii spălării banilor (de exemplu, Belize).

Cele două entități sunt administrate formal de persoane diferite, însă din punct de vedere operațional sunt controlate de aceeași rețea sau beneficiar real. Ele nu desfășoară activități economice propriu-zise, nu au personal angajat și nici sedii operaționale. Cu toate acestea, între cele două societăți sunt încheiate contracte de prestări servicii privind „asistență în expansiune strategică”, „consultanță pentru penetrarea pieței regionale” și „analiză de risc internațional”, toate cu obiecte vagi și livrabile neverificabile.

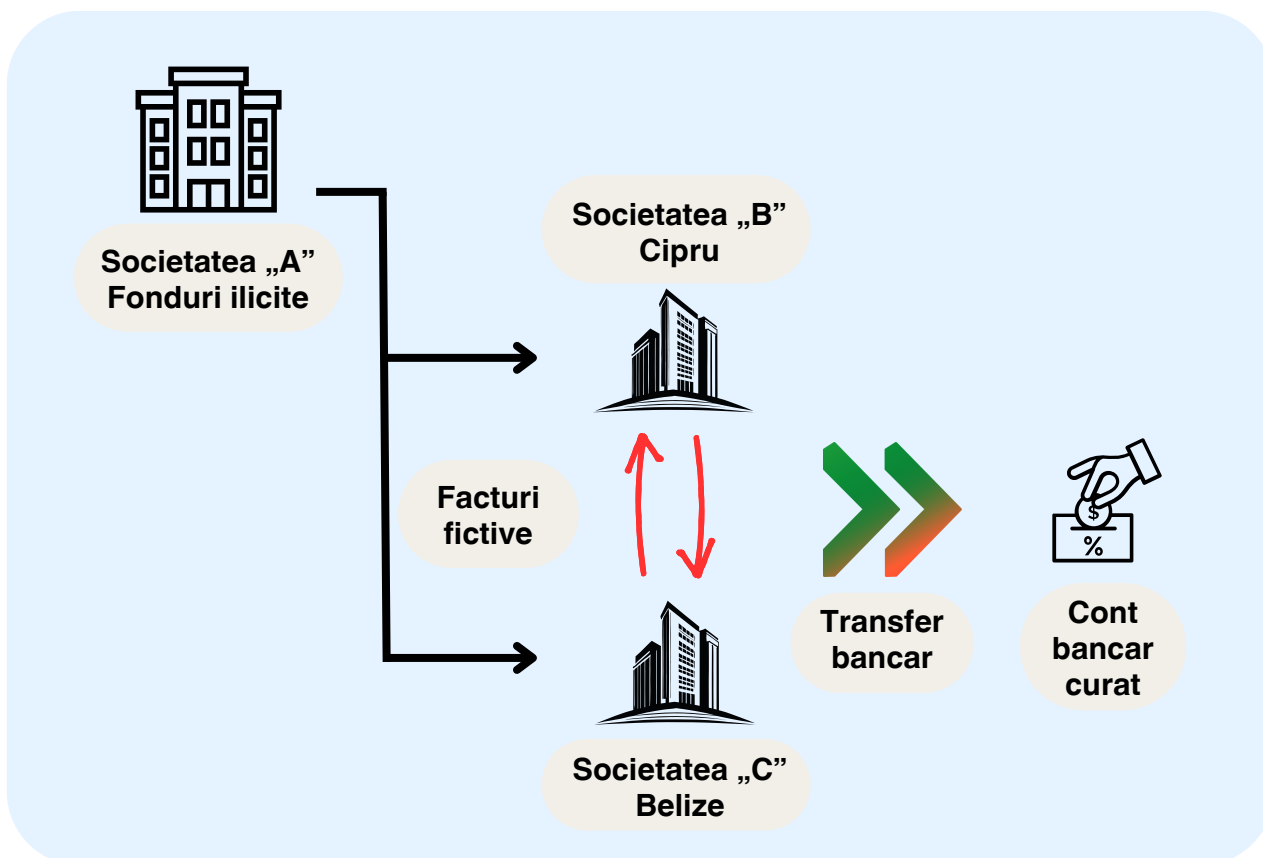
Pe baza acestor contracte, entitatea din Cipru emite facturi recurente către societatea offshore din Belize, în valoare totală de peste 1 milion EUR, fără ca serviciile respective să fie în realitate prestate. Plățile sunt justificate contabil și bancar prin aceste documente fictive.

Fondurile utilizate provin, în fapt, din mită sau comisioane ilicite obținute în urma unor contracte publice cu dedicație în România, care sunt canalizate către firma cipriotă

printr-o rețea de societăți intermediare. Ulterior, aceste sume sunt „exportate” către entitatea din Belize, unde sunt plasate într-un cont bancar aflat într-o jurisdicție lipsită de transparență. De aici, fondurile sunt reintroduse în circuitul economic legal prin investiții imobiliare, achiziții de acțiuni sau cheltuieli personale ale beneficiarilor reali.

Această schemă are ca scop principal stratificarea fondurilor pentru a ascunde sursa ilicită, utilizând un lanț de entități aparent independente, dar create și coordonate printr-un serviciu profesionist de consultanță.

Reprezentare grafică:

2. Facturarea dublă sau supraevaluată a serviciilor de consultanță

Descrierea tipologiei

Această metodă implică emiterea de facturi pentru servicii fictive sau supraevaluate, cu scopul de a introduce în mod artificial fonduri de proveniență ilicită în circuitul legal. Este frecvent utilizată în schemele de spălare de bani prin intermediul onorariilor de consultanță.

Indicatori specifici:

- Tarife neobișnuit de mari pentru consultanță fără justificare tehnică;
- Clienți care solicită facturi pentru servicii vagi sau fără detalii;
- Lipsa documentației care să confirme prestarea serviciilor;
- Entități implicate care nu au istoric în domeniul serviciilor consultative.

Exemplu concret:

O societate înregistrată în România, activă în domeniul construcțiilor, este implicată într-o schemă de fraudă fiscală, prin care declară parțial veniturile înregistrate și folosește o parte din fondurile nedeclarate în scopuri de spălare a banilor.

Pentru a integra aceste sume în circuitul economic aparent legal, compania încheie un contract-cadru cu o firmă de consultanță din București, având cod CAEN 7022. Contractul are ca obiect „asistență strategică și suport operațional privind dezvoltarea afacerii”, fără să fie însoțit de termeni clari privind livrabilele, etapele de implementare, rezultatele măsurabile sau obligațiile reciproce. Conform clauzelor contractuale, firma de consultanță emite facturi lunare în valoare de 50.000 EUR pentru aceste servicii, timp de 12 luni consecutive. În total, suma de 600.000 EUR este achitată de societatea client, din fonduri neînregistrate fiscal.

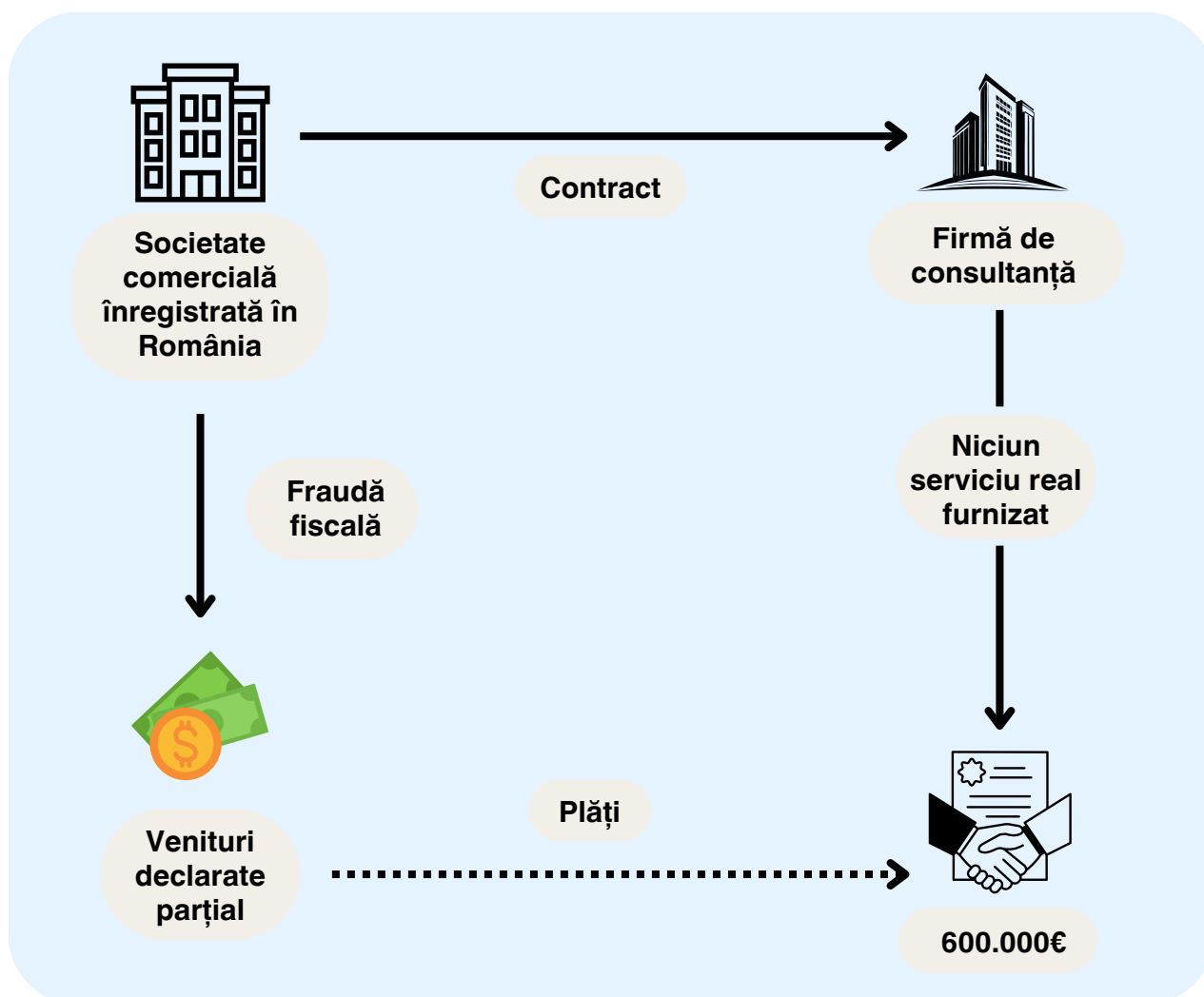
În realitate, firma de consultanță nu prestează niciun serviciu efectiv. Nu există rapoarte, planuri strategice, corespondență profesională sau alte dovezi privind interacțiunea dintre părți. Cu toate acestea, facturile sunt înregistrate contabil de compania plătitoare și sunt utilizate pentru a justifica ieșiri de numerar și pentru a reduce artificial baza impozabilă.

Sumele încasate de firma de consultanță sunt ulterior:

- transferate către alte firme afiliate;
- convertite în numerar și retrase treptat;
- utilizate pentru investiții în acțiuni, autoturisme sau bunuri de lux;
- reintroduse în firmă sub formă de aport la capital sau împrumuturi fictive de la acționari.

Astfel, fondurile ilicite sunt „curățate” printr-un circuit documentat aparent legal, în care facturile false joacă un rol esențial în crearea unei justificări contabile. Lipsa controalelor adecvate asupra valorii serviciilor prestate și inexistența unui standard de piață pentru serviciile intangibile favorizează astfel de scheme în acest sector.

Reprezentare grafică:

3. Transferuri internaționale nejustificate prin firme de consultanță

Descrierea tipologiei:

Consultanții facilitează transferul de fonduri între entități situate în diferite jurisdicții, mascând astfel originea, destinația și scopul real al fondurilor. Aceste tranzacții sunt adesea justificate prin contracte ambigue de prestări servicii. În lipsa unei documentații economice solide și a unei justificări reale, aceste fluxuri financiare pot reprezenta un risc crescut de stratificare și integrare a fondurilor cu proveniență ilicită.

Indicatori specifici:

- Plăți repetate către entități din zone off-shore;
- Lipsa documentației justificative privind scopul tranzacției;

- Justificări generice („asistență”, „strategie”, „optimizare”) fără a se furniza livrabile concrete;
- Inexistența corespondenței sau a planurilor de proiect.

Exemplu concret:

O firmă de consultanță pentru afaceri și management, cu sediul în România și activitate înregistrată sub codul CAEN 7022, încheie un contract cu o entitate comercială înregistrată în Cipru. Conform documentelor justificative, contractul are ca obiect furnizarea de „servicii strategice de dezvoltare regională” și „evaluare de parteneriate în Sud-Estul Europei”.

În baza acestui contract, societatea cipriotă transferă în conturile firmei de consultanță din România suma de 300.000 EUR, în tranșe lunare, pe parcursul a 6 luni. Suma este justificată în documentele contabile drept „onorariu pentru consultanță internațională”.

Societatea românească înregistrează aceste sume ca venituri, dar nu produce niciun livrabil concret: nu există rapoarte, planuri strategice, corespondență profesională sau documente de lucru asociate serviciului prestat. La scurt timp după încasarea tranșelor, firma de consultanță retransmite întreaga sumă către o entitate înregistrată în Belize, justificând plățile ca „onorarii parteneriale pentru suportul oferit în execuția proiectului regional”.

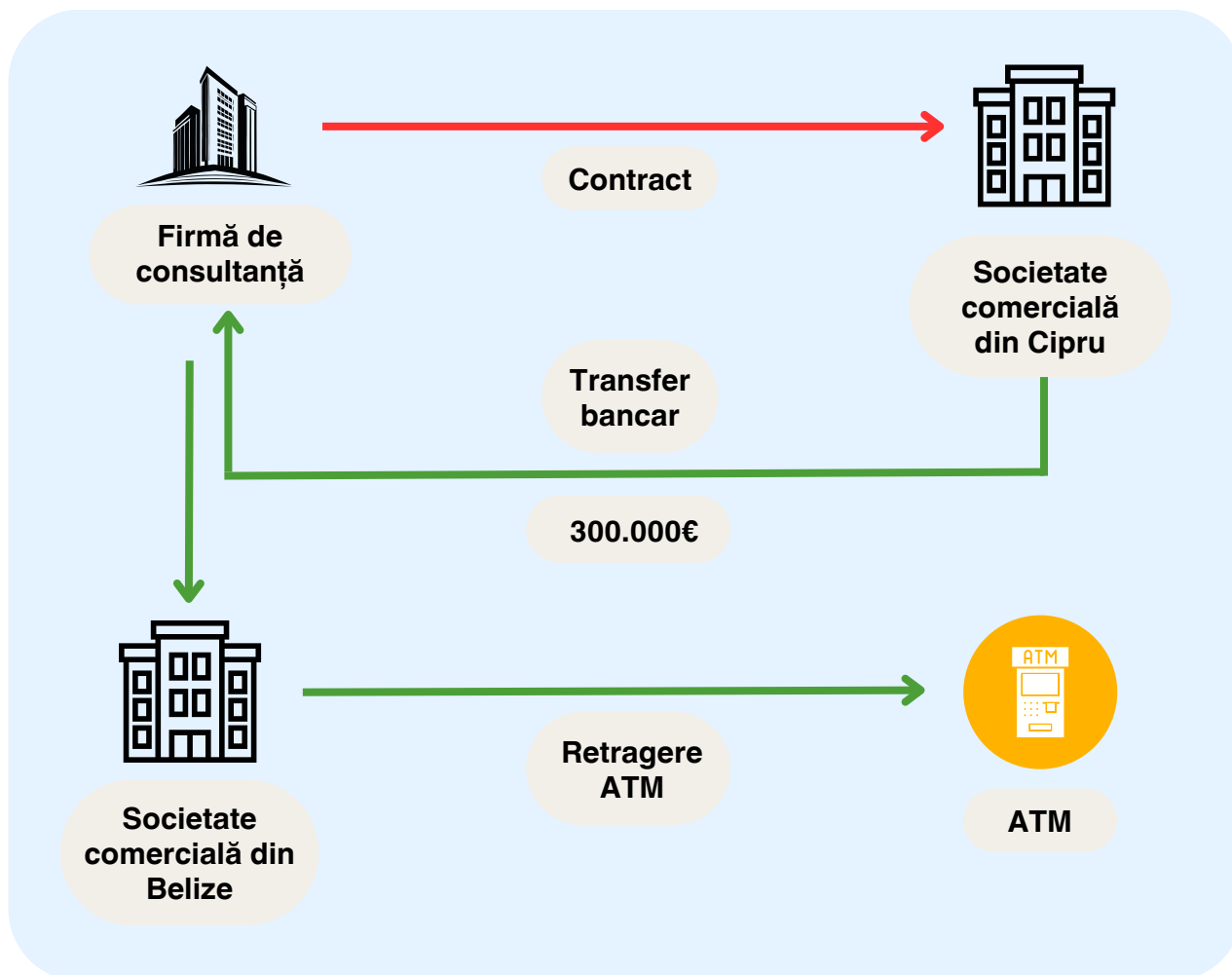
Investigațiile ulterioare indică următoarele:

- firma din Belize este deținută indirect de aceeași persoană care controlează firma din Cipru;
- între cele trei entități nu există nicio legătură comercială formală, niciun document oficial care să ateste o colaborare efectivă;
- banii nu au fost utilizați în scopuri operaționale, ci au fost retrași în numerar sau plasați ulterior în investiții cu risc redus în altă jurisdicție.

Această schemă este un exemplu clasic de stratificare a fondurilor prin intermediul unui serviciu profesionist, în care firma de consultanță acționează ca un vehicul tranzitoriu menit să legitimeze fluxul de bani.

Transferurile internaționale succesive, lipsite de justificare economică, maschează originea fondurilor (provenite potențial din infracțiuni) și contribuie la dezorientarea autorităților de supraveghere și investigare.

Reprezentare grafică:

4. Planificare fiscală agresivă și spălare de bani prin optimizare artificială

Descrierea tipologiei:

Unele firme de consultanță oferă soluții sofisticate de „optimizare fiscală” care, în realitate, maschează scheme de evitare a impozitării și de reciclare a fondurilor. Acestea pot include migrarea profiturilor către entități cu impozitare redusă sau încheierea de contracte fictive de prestări servicii.

Indicatori specifici:

- Grupuri de firme structurate opac, cu fluxuri de bani circulare;
- Servicii cu livrabile greu de verificat sau evaluat;
- Entități implicate care nu dețin personal calificat pentru serviciile oferite;

- Onorarii plătite pentru licențe, drepturi de proprietate intelectuală sau know-how fictive;

Exemplu concret:

O societate cu capital românesc, activă în domeniul tehnologiei informației, înregistrează anual profituri considerabile. Pentru a reduce sarcina fiscală, societatea contractează o firmă de consultanță înregistrată în Olanda, specializată aparent în „dezvoltare strategică pentru piețele emergente din Europa Centrală și de Est”.

În baza unui contract-cadru semnat pe o perioadă de doi ani, societatea românească plătește lunar sume semnificative către partenerul olandez, reprezentând onorarii pentru servicii de „analiză de oportunități”, „evaluare de riscuri” și „strategii de scalare pe piața regională”. În total, aproximativ 70% din profitul anual este transferat sub forma acestor plăți externe.

Cu toate acestea, în cadrul unei inspecții fiscale, se constată că:

- nu există livrabile clare sau rapoarte aferente serviciilor prestate;
- nu a avut loc nicio corespondență de substanță între cele două părți (e-mailuri, procese verbale, minute de întâlniri);
- nu s-au desfășurat activități reale sau măsurabile care să justifice valoarea contractului.

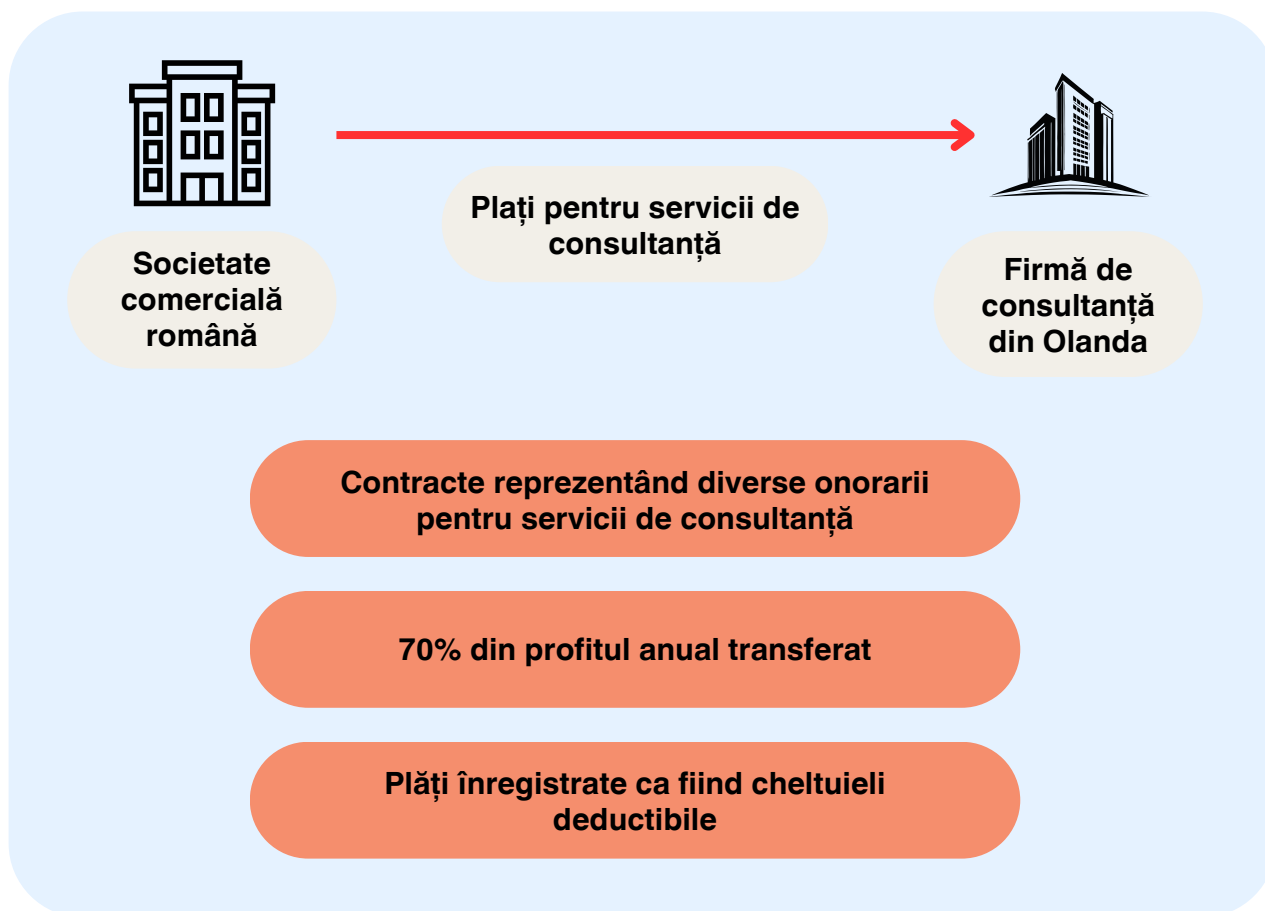
Mai mult, compania olandeză:

- nu are angajați înregistrați;
- este parte a unui grup de companii controlat indirect de același beneficiar real ca și societatea din România;
- își desfășoară activitatea dintr-un sediu virtual.

Cu toate acestea, plățile efectuate sunt înregistrate în contabilitatea societății române ca cheltuieli deductibile, contribuind la reducerea bazei impozabile și, implicit, la plata unui impozit pe profit semnificativ diminuat.

Această schemă reflectă o practică de planificare fiscală agresivă, lipsită de substanță economică, prin care sunt disimulate fonduri și redirecționate în afara țării, într-un mod aparent legal. Firma de consultanță acționează ca un vehicul de optimizare artificială, iar lipsa verificărilor asupra valorii reale a serviciilor permite exploatarea cadrului fiscal existent pentru scopuri de evitare a taxării și, posibil, pentru spălare de bani.

Reprezentare grafică:

5. Contracte de împrumut fictive între entități afiliate

Descrierea tipologiei

În sectorul consultanței pentru afaceri și management, anumite societăți pot fi utilizate ca intermediar pentru integrarea fondurilor suspecte prin mecanismul unor împrumuturi fictive. Schema presupune ca entități terțe (clienți sau afiliați ai acestora) să transfere fonduri către firma de consultanță sub forma unui împrumut, care este ulterior returnat la termen, fără ca banii să fi fost vreodată utilizați pentru o activitate reală. Astfel, firma de consultanță devine un vehicul de „curățare” temporară a banilor, oferind un istoric aparent legitim al fluxurilor.

Indicatori specifici

- Încasări sub forma „împrumuturi” fără scop economic justificat, din partea unor clienți sau afiliați;
- Lipsa unui plan de rambursare realist, absența garanțiilor sau a contractelor solide;

- Rambursarea rapidă (1–2 luni) fără utilizarea fondurilor între timp;
- Lipsa evidenței privind utilizarea efectivă a sumelor în activitatea curentă a firmei de consultanță;
- Relații anterioare (formale sau informale) între consultanți și beneficiarii reali ai fondurilor.

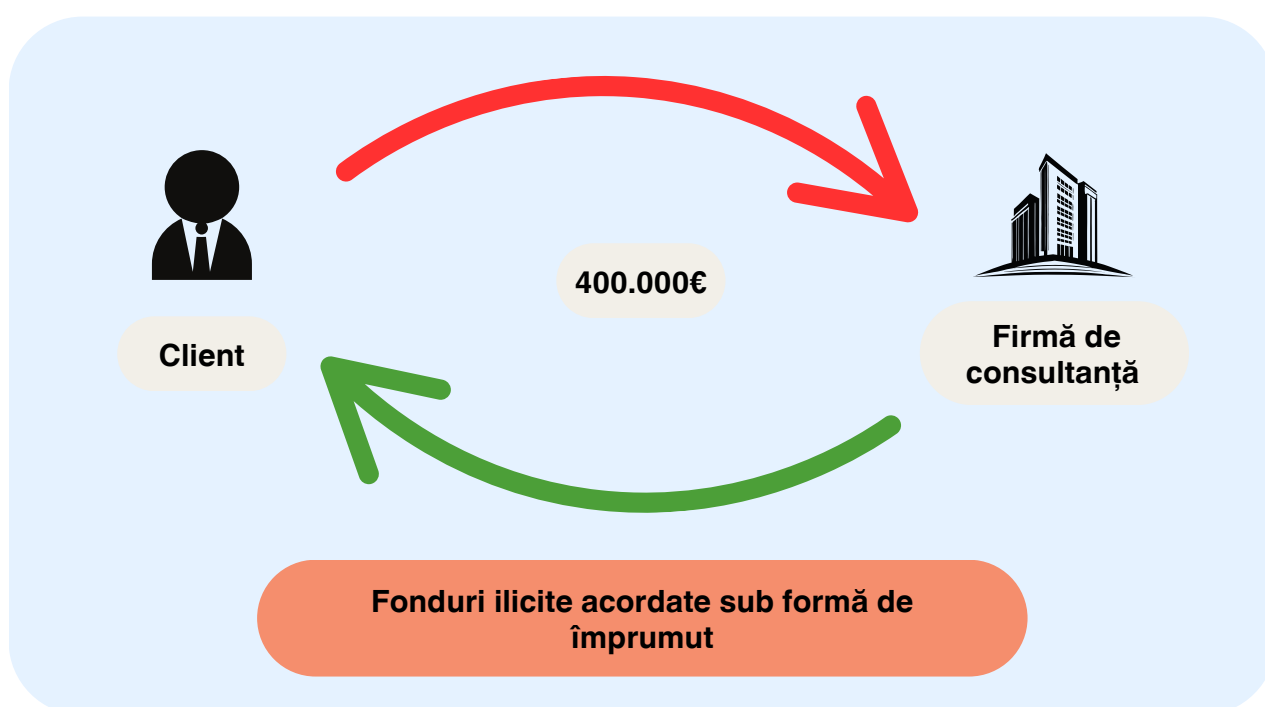
Exemplu concret:

O firmă de consultanță pentru afaceri și management primește de la un „client” o sumă de 400.000 EUR sub forma unui „împrumut temporar pentru susținerea activităților de dezvoltare internă”. Contractul de împrumut nu conține garanții, nu indică scopul clar al utilizării fondurilor și este redactat sumar.

Firma de consultanță păstrează fondurile timp de 45 de zile, perioadă în care nu efectuează nicio activitate economică majoră, nici nu folosește banii pentru investiții sau operațiuni vizibile. După această perioadă, suma este returnată în totalitate către client, justificând rambursarea drept conformă cu prevederile contractului.

În realitate, clientul a folosit inițial fonduri din surse ilicite (ex. evaziune, fraudă fiscală), iar scopul tranzacției a fost acela de a crea un traseu aparent legal, printr-o societate cu profil de „încredere”, care să mascheze originea reală a fondurilor. Astfel, firma de consultanță a fost utilizată ca vehicul tranzitoriu pentru disimulare și integrare.

Reprezentare grafică:

6. Integrarea fondurilor ilicite prin servicii în domeniul imobiliar

Descrierea tipologiei

Entitățile care oferă consultanță pentru afaceri și management pot fi utilizate ca intermediar în procesele de spălare a banilor asociate investițiilor imobiliare.

Acestea oferă servicii aparent legitime – precum consultanță în tranzacții, analiză de piață, due diligence, intermediere sau suport administrativ – care sunt folosite pentru a disimula achiziții imobiliare realizate cu fonduri ilicite. Serviciile de consultanță servesc astfel drept acoperire formală pentru justificarea fondurilor investite.

Indicatori specifici:

- Achiziții de imobile sau terenuri prin firme de consultanță nou-înființate sau fără activitate reală;
- Plăți efectuate de clienți în numerar sau din conturi externe fără o sursă clară a fondurilor;
- Servicii de tip „asistență investițională” sau „consulting în urbanism” care nu sunt susținute de documente de livrare (rapoarte, studii);
- Participarea consultanților la tranzacții în numele unor terți sau în structuri de tip nominee (mandatari);
- Utilizarea repetată a aceleiași firme de consultanță în tranzacții imobiliare cu valori semnificative, fără justificare economică transparentă.

Exemplu concret:

O firmă de consultanță pentru afaceri și management cu activitate declarată în București este contractată pentru a furniza „asistență în achiziții strategice” în domeniul imobiliar, în favoarea unei entități înregistrate în Gibraltar. Conform contractului, consultanța oferită constă în identificarea de oportunități de investiții în zona metropolitană și suport în negocierea tranzacțiilor.

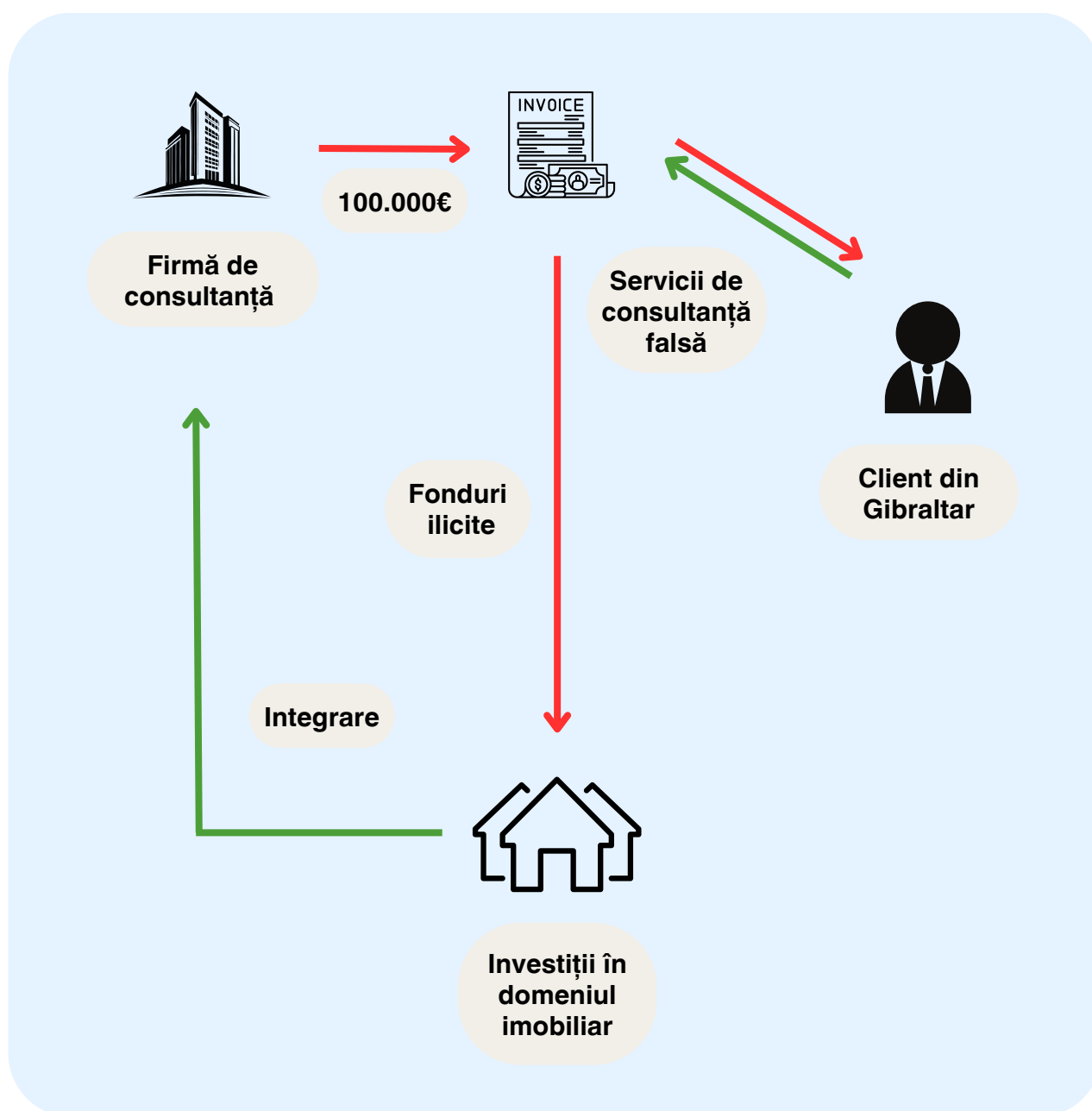
Firma de consultanță emite o serie de facturi pentru aceste servicii, fiecare în valoare de 100.000 EUR, justificând astfel intrarea fondurilor în contul său bancar. Ulterior, în numele beneficiarului străin, achiziționează mai multe proprietăți imobiliare în București, în baza unui mandat notarial.

Niciuna dintre facturile emise nu este susținută de documente privind serviciile efectiv prestate (analize de piață, evaluări, due diligence). Investigațiile ulterioare indică faptul

că entitatea din Gibraltar era un vehicul off-shore controlat de un individ vizat anterior pentru activități de contrabandă și fraudă vamală.

Firma de consultanță devine astfel un intermediar legitim pentru introducerea fondurilor în sectorul imobiliar, oferind o acoperire aparent legală pentru spălarea acestora prin achiziții de bunuri de valoare mare, greu de reversat.

Reprezentare grafică:

IV.2. Riscuri asociate finanțării terorismului în sectorul consultanței pentru afaceri și management

Finanțarea terorismului constituie o amenințare distinctă în cadrul sistemului de prevenire a infracțiunilor financiare, fiind caracterizată prin utilizarea unor sume relativ reduse, dar cu impact potențial major asupra securității naționale și internaționale. Comparativ cu spălarea banilor, care implică, de regulă, sume mari provenite din infracțiuni, finanțarea terorismului poate presupune utilizarea unor fonduri modeste, dar redirecționate în mod disimulat către entități sau persoane implicate în activități extremiste sau violente.

La nivel național, riscul asociat finanțării terorismului este în prezent considerat redus, fără existența unor rețele active, structuri sau fluxuri identificate ca fiind dedicate susținerii financiare a organizațiilor teroriste. Nu au fost semnalate activități directe de colectare ori transmitere de fonduri cu astfel de destinații, iar teritoriul național nu este cunoscut ca fiind utilizat pentru facilitarea acestui tip de tranzacții. Cu toate acestea, în contextul conectivității economice internaționale și al caracterului transnațional al amenințărilor de tip terorist, riscul nu poate fi exclus complet, iar sectoarele economice expuse la relații transfrontaliere trebuie evaluate cu precauție din această perspectivă.

În cazul sectorului consultanței pentru afaceri și management, riscul potențial de finanțare a terorismului poate fi amplificat de absența unei proceduri formale de autorizare, de posibilitatea prestării de servicii către persoane sau entități cu profil necunoscut ori conexiuni indirecte cu jurisdicții afectate de fenomenul terorist, de capacitatea de a crea structuri de afaceri opace sau de a intermedia transferuri internaționale slab justificate, în special în cazul clienților nerezidenți, precum și de utilizarea consultanței pentru înființarea de fundații, asociații ori proiecte caritabile care, sub aparența legalității, pot servi drept vehicule de canalizare a fondurilor în scopuri ilicite.

Aceste caracteristici, corelate cu lipsa unor controale suplimentare de tip „due diligence” în relațiile de afaceri, pot facilita utilizarea neintenționată a serviciilor de consultanță în cadrul unor scheme menite să direcționeze fonduri în afara circuitului economic licit.

În perioada supusă evaluării sectoriale, nu au fost primite de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor rapoarte de tranzacții suspecte care să indice o posibilă legătură cu activități de finanțare a terorismului în cadrul sectorului consultanței pentru afaceri și management. Totodată, analiza răspunsurilor transmise de entități la chestionar a evidențiat un grad variabil de conștientizare a riscurilor aso-

ciate finanțării terorismului. Deși o parte semnificativă a entităților au declarat că efectuează verificări ale clienților pe listele de sancțiuni internaționale, au existat și cazuri în care fie au declarat că nu actualizează lista de indicatori de suspiciune, fie că nu se realizează deloc evaluări specifice privind riscurile asociate finanțării terorismului.

Lipsa unui cadru metodologic uniform în ceea ce privește abordarea riscului asociat finanțării terorismului, împreună cu lipsa unor instrumente sistematice de analiză și actualizare a indicatorilor, denotă necesitatea consolidării nivelului de pregătire și de conștientizare al sectorului.

Deși în prezent nu au fost identificate cazuri documentate care să vizeze utilizarea abuzivă a sectorului în scopul finanțării terorismului, o abordare preventivă impune luarea în considerare a unor indicatori de alertă, printre care:

- transferuri internaționale către jurisdicții cu risc ridicat, fără justificare economică reală;
- contracte de consultanță cu entități nonprofit sau fundații slab documentate ori inactive;
- onorarii neobișnuit de mari pentru servicii, fără documente justificative clare;
- refuzul clienților de a furniza informații complete despre structura de proprietate sau beneficiarii reali;
- relații de afaceri cu entități înregistrate în jurisdicții supuse sancțiunilor internaționale.

Pentru menținerea unui nivel scăzut al riscurilor în sectorul consultanței pentru afaceri și management, este recomandată adoptarea unor măsuri preventive clare și proporționale cu specificul activității, precum:

- integrarea riscului de finanțare a terorismului în evaluările proprii ale entităților raportoare;
- verificarea periodică a listelor de sancțiuni internaționale și a jurisdicțiilor necooperante;
- aplicarea de proceduri riguroase de cunoaștere a clientelei, inclusiv în cazul partenerilor din grupuri de companii;
- instruirea periodică a personalului privind identificarea riscurilor asociate finanțării terorismului și a semnalelor de alertă;
- stabilirea unui mecanism clar de reacție în cazul identificării unui client pe listele de sancțiuni;
- consolidarea cooperării cu autoritățile competente și implicarea activă în procesele de raportare și feedback.

Conștientizarea riscurilor potențiale, inclusiv în absența unor manifestări concrete, și adoptarea unei atitudini proactive în materie de conformitate contribuie esențial la menținerea integrității sectorului și la prevenirea oricărei posibilități de implicare, chiar accidentală, în mecanisme de finanțare a terorismului.

IV.3. Analiza vulnerabilității în asociere cu alte sectoare economice

Sectorul consultanței pentru afaceri și management în România prezintă o serie de vulnerabilități semnificative, amplificate de interacțiunile sale cu diverse sectoare economice. Relațiile acestuia cu alte domenii creează riscuri semnificative din perspectiva prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului, în special în contextul în care multe dintre aceste sectoare sunt deja identificate ca fiind cu risc ridicat în cadrul Evaluării Naționale a Riscurilor (2022).

Activitatea entităților care își desfășoară operațiunile în care se circumscriu codului CAEN 7022 – consultanță pentru afaceri și management – se caracterizează printr-o **interdependență sistemică** cu numeroase alte domenii economice, dat fiind rolul esențial pe care aceste servicii îl joacă în formularea strategiilor de dezvoltare, reorganizarea operațională, optimizarea proceselor decizionale și consolidarea guvernantei corporative la nivelul beneficiarilor. Această poziționare transversală determină o expunere indirectă, dar semnificativă, la riscurile aferente sectoarelor economice cu care entitățile din acest sector interacționează, inclusiv din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Consultanța pentru afaceri și management este frecvent solicitată de entități active în sectoare clasificate, în mod constant, cu un grad ridicat de risc în cadrul evaluării naționale și supranaționale. Relațiile contractuale cu actori economici din aceste domenii pot genera, în lipsa unor măsuri corespunzătoare de identificare și gestionare a riscurilor, vulnerabilități relevante pentru integritatea sistemului economic și financiar.

Entitățile din acest sector pot contribui, prin natura serviciilor prestate, la consolidarea unui cadru de afaceri aparent legitim pentru operațiuni economice care, în esență, urmăresc disimularea originii fondurilor, mascarea beneficiarilor reali sau justificarea unor fluxuri financiare cu proveniență incertă. Acest risc devine mai pronunțat în contextul oferirii de servicii către entități cu structuri de proprietate netransparente, înregistrate în jurisdicții care nu dispun de standarde adecvate în materie de transparență corporativă, ori care fac obiectul unor regimuri sancționatorii internaționale.

Printre mecanismele prin care sectorul evaluat poate deveni, fără intenție, parte a unor tipologii de spălare a banilor se numără:

- **asistența acordată în procesele de reorganizare** ale unor entități din sectoare vulnerabile, fără analizarea scopului economic real al modificărilor propuse;
- **sprijinirea dezvoltării sau extinderii unor structuri operaționale** în absența unei evaluări privind proveniența capitalurilor utilizate;
- **elaborarea de planuri de afaceri sau strategii de dezvoltare** ce pot fi utilizate ca justificare formală pentru atragerea unor surse de finanțare cu origine incertă.

În același timp, serviciile de consultanță pot contribui la crearea unor relații de afaceri între entități aparținând unor sectoare cu niveluri diferite de supraveghere și reglementare, ceea ce poate complica evaluarea integrității fluxurilor financiare și a finalității acestora. În absența unei corelări între profilul clientului, obiectul serviciului solicitat și riscurile sectorului din care acesta provine, consultantul poate deveni o verigă vulnerabilă în cadrul unor lanțuri tranzacționale cu risc ridicat de utilizare abuzivă în scopuri ilicite.

În ceea ce privește finanțarea terorismului, deși riscul este considerat scăzut, relațiile transsectoriale pot crea, în anumite situații, oportunități de canalizare a fondurilor către entități afiliate unor rețele sau persoane cu legături în zone geopolitice instabile sau în jurisdicții cu grad de risc ridicat.

În aceste condiții, este necesară adoptarea unei abordări prudente și diferențiate, care să includă:

- **identificarea activității economice efective a clientului** și poziționarea acestuia în raport cu sectoarele vulnerabile din perspectiva SB/FT;
- **evaluarea corelată a scopului serviciilor solicitate** și a beneficiilor economice anticipate;
- **aplicarea unor măsuri suplimentare de *due diligence*** în situațiile în care consultanța este acordată unor entități care operează în sectoare cu risc ridicat sau în jurisdicții cu grad de risc ridicat;
- **integrarea riscurilor transsectoriale** în evaluarea globală de risc a fiecărei entități din acest sector.

Entitățile din acest sector sunt încurajate să consulte periodic legislația și orientările incidente în domeniu, atât existentă la nivel național cât și internațional, să utilizeze surse oficiale pentru verificarea listelor de sancțiuni internaționale și a jurisdicțiilor cu reglementare deficitară în domeniu și să adopte proceduri proprii de identificare a

riscurilor indirecte generate de colaborările transsectoriale. Rolul acestui domeniu în susținerea deciziilor strategice și în configurarea proceselor de guvernare internă conferă un grad ridicat de responsabilitate în ceea ce privește identificarea și limitarea oricăror posibilități de implicare – chiar neintenționată – în activități de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

IV.4. Factori care pot amplifica riscurile

Deși activitatea desfășurată în cadrul sectorului de consultanță pentru afaceri și management nu este, în mod intrinsec, generatoare de riscuri ridicate în materie de spălare a banilor și finanțare a terorismului, o serie de factori contextuali, instituționali și operaționali pot contribui la amplificarea expunerii sectorului, în special în lipsa unor măsuri adecvate de prevenție și control.

Un prim element de vulnerabilitate structurală este reprezentat de **lipsa unui regim formal de autorizare, înregistrare sau licențiere a activităților** care se circumscriu codului CAEN 7022. În absența unui mecanism oficial de validare prealabilă, accesul pe piață este deschis, ceea ce reduce capacitatea autorităților de a realiza o selecție inițială bazată pe criterii de integritate, competență sau conformitate. Această deschidere, deși benefică din punct de vedere economic, poate genera riscul ca activitățile de consultanță să fie practicate și de persoane care nu dispun de o pregătire adecvată în domeniul guvernării corporative sau al cerințelor legale în materie de prevenire a criminalității economice.

De asemenea, **gradul de conștientizare al entităților din sector privind riscurile de SB/FT** variază semnificativ, conform datelor colectate prin intermediul chestionarelor. O parte relevantă a entităților a indicat că nu dispun de proceduri formale de identificare a riscurilor asociate finanțării terorismului sau nu actualizează în mod regulat lista indicatorilor de suspiciune. În plus, unele entități au declarat că nu realizează evaluări ale riscurilor aferente jurisdicțiilor clienților ori că își bazează analiza doar pe informații generale disponibile în surse informale, fără o fundamentare metodologică sau un sistem intern de alertă.

Un alt factor care poate contribui la amplificarea riscurilor este **lipsa unei culturi organizaționale consolidate în materie de conformitate**. Întrucât acesta nu este supus unor cerințe extinse de reglementare sectorială, implementarea politicilor de prevenire a spălării banilor rămâne, în multe cazuri, la nivelul de inițiativă individuală a entității, fără sprijin din partea unei structuri ierarhice superioare precum un organism de autoreglementare. Această situație generează riscul adoptării unor măsuri formale, dar nefuncționale, care nu asigură în mod real prevenția utilizării abuzive a entității în

scopuri ilicite.

Totodată, în lipsa unor instrumente informatice de analiză și monitorizare, capacitatea entităților de a detecta tranzacții atipice, comportamente neobișnuite ale clienților sau semnale indirecte de alertă este limitată. Utilizarea predominantă a metodelor manuale sau bazate pe surse deschise, fără verificare din surse oficiale poate duce la omisiuni în identificarea riscurilor reale.

Pe fond, este important de menționat și faptul că serviciile prestate de entitățile din acest sector sunt de natură intangibilă, personalizată și dificil de standardizat. Acest caracter face dificilă aprecierea proporționalității dintre valoarea economică a serviciului și compensația financiară aferentă, ceea ce poate crea un spațiu de manevră pentru justificarea formală a unor plăți suspecte, fără o livrare reală de conținut.

De asemenea, interacțiunea constantă a sectorului cu domenii economice clasificate cu risc ridicat, în lipsa unui mecanism instituțional de cooperare sau schimb de informații între profesioniști, contribuie la crearea unui vid de responsabilitate în ceea ce privește prevenirea spălării banilor și identificarea tipologiilor emergente. În absența unei abordări proactive și intersectoriale, aceste conexiuni pot rămâne netransparente, iar riscurile pot evolua necontrolat.

Concluzie

Deși activitatea specifică sectorului de consultanță pentru afaceri și managementul implică, în mod direct, manevrarea de fonduri sau operațiuni financiare, cumulul acestor factori – lipsa autorizării, nivelul inegal de conștientizare, absența procedurilor formale, caracterul intangibil al serviciilor și conexiunile frecvente cu sectoare vulnerabile – poate amplifica în mod semnificativ riscul ca aceste entități să fie utilizate, în mod involuntar, ca verigi de sprijin în scheme de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

Gestionarea riscurilor

V.1. Măsuri de gestionare și atenuare a riscurilor

Măsurile de gestionare și atenuare a riscurilor în sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022) trebuie să fie dezvoltate într-un cadru coerent și coordonat, ținând cont de specificul activităților desfășurate, de nivelul ridicat de vulnerabilitate identificat, precum și de absența unui mecanism formal de reglementare sau de autorizare.

În prezent, supravegherea modului de aplicare a prevederilor legale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului în acest sector revine, în cadrul atribuțiilor sale, Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor. Lipsa unui organism profesional de autoreglementare îngreunează implementarea uniformă a măsurilor minime de precauție. În plus, lipsa unor obligații explicite privind autorizarea sau monitorizarea conduce la aplicarea formală sau inconsistentă a cerințelor legale.

Identificarea, gestionarea și atenuarea riscurilor în acest sector necesită un efort comun, în care atât autoritățile competente, precum Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, organele de aplicare a legii sau organele fiscale și de control, cât și entitățile private trebuie să coopereze activ. Este esențial ca autoritățile să ofere sprijin metodologic, îndrumare practică și măsuri de instruire, în timp ce entitățile din sector trebuie să-și asume responsabilitatea implementării unor mecanisme funcționale de conformitate.

Analizele efectuate de autoritățile competente au evidențiat cazuri în care serviciile de consultanță pentru afaceri au fost utilizate în mod fraudulos pentru a disimula proveniența fondurilor ilicite, în special prin contracte fictive. Acest tip de utilizare abuzivă a sectorului reflectă un risc sistemic crescut, mai ales în absența unor proceduri de identificare a clientelei și de evaluare a riscului. În perioada analizată, nu au fost transmise rapoarte de tranzacții suspecte (RTS) de către entitățile din sectorul consultanței pentru afaceri și management. Această lipsă de raportare nu reflectă

absența riscului, ci mai degrabă un nivel redus de conștientizare și de implementare a măsurilor legale. Informațiile colectate în cadrul chestionarelor transmise entităților indică faptul că majoritatea operatorilor economici nu cunosc în detaliu legislația CSB/CFT și nu dispun de politici sau proceduri interne adaptate.

De asemenea, sectorul prezintă o vulnerabilitate crescută la implicarea în scheme derulate de grupări de criminalitate organizată, care pot exploata cunoștințele tehnice, legitimitatea profesională și lipsa de verificări riguroase pentru a crea structuri de disimulare a fondurilor. În multe cazuri, profesioniștii pot fi implicați fără intenție în scheme de spălare, dacă nu evaluează corect natura clientului, scopul real al serviciilor solicitate sau proveniența fondurilor utilizate.

Pentru a reduce aceste riscuri, sunt necesare măsuri concrete și direcționate, adresate atât autorităților, cât și entităților din sector.

Măsuri recomandate pentru autoritățile competente în materia CSB/CFT:

- Consolidarea rolului ONPCSB în ceea ce privește ghidajul metodologic pentru acest sector;
- Continuarea organizării sesiunilor de instruire semestriale dedicate entităților din sector, cu accent pe riscurile tipice identificate, obligațiile legale aplicabile și exemple de practici neconforme observate în cazurile analizate;
- Emiterea de tipologii și recomandări adaptate caracteristicilor sectorului;
- Explorarea posibilității instituirii obligației de a notifica Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor cu privire la începerea, suspendarea sau încetarea activității de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022), în scop de transparență și monitorizare.

Măsuri recomandate pentru entitățile din sector:

- Elaborarea și aplicarea unor proceduri proprii de cunoaștere a clientelei, evaluare a riscurilor și monitorizare a relațiilor de afaceri;
- Verificarea identității clienților și a beneficiarilor reali, inclusiv prin consultarea listelor de sancțiuni internaționale și a surselor oficiale;
- Adoptarea unei politici clare de identificare și raportare a tranzacțiilor suspecte;
- Instruirea personalului în domeniul CSB/CFT și promovarea unei culturi organizaționale bazate pe conformitate și integritate
- Evitarea implicării în aranjamente economice netransparente, fără justificare economică reală;
- Documentarea serviciilor prestate și corelarea acestora cu scopul economic al clientului.

Pe termen mediu, se recomandă analizarea fezabilității introducerii unui cadru legal care să reglementeze, fie printr-un mecanism de înregistrare, fie prin autoreglementare profesională, activitatea entităților din sectorul CAEN 7022, în scopul îmbunătățirii transparenței și responsabilizării.

Aplicarea consecventă a acestor măsuri, pe baza unei abordări bazate pe risc, este esențială pentru reducerea vulnerabilității sectorului, creșterea capacității de identificare a riscurilor și prevenirea implicării – intenționate sau neintenționate – în activități de spălare a banilor și finanțare a terorismului. În lipsa acestor eforturi, nivelul ridicat de risc identificat în cadrul evaluării se menține, iar capacitatea de reacție a sectorului rămâne limitată.

V.2. Strategii de răspuns și management al riscurilor

Strategiile de răspuns și gestionare a riscurilor în sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022) trebuie să fie centrate pe o abordare bazată pe risc (Risk-Based Approach – RBA), adaptată contextului unui sector nereglementat, dar cu un grad ridicat de expunere la riscuri de spălare a banilor (SB) și finanțare a terorismului (FT). Lipsa unui mecanism de autorizare, diversitatea activităților desfășurate și volumul semnificativ al entităților active impun o strategie care să combine măsuri proactive din partea autorităților competente cu eforturi de conformitate voluntară din partea entităților private.

Întrucât acest sector nu beneficiază de o structură de autoreglementare profesională, răspunsul strategic trebuie să se bazeze pe consolidarea capacității instituționale a autorităților, promovarea autoreglementării la nivelul entităților raportoare și întărirea cooperării interinstituționale. Utilizarea unui sistem de prioritizare a riscurilor pe baza unor factori obiectivi (tipul serviciilor oferite, natura clientului, istoricul entității, tranzacții cu caracter transnațional etc.) permite direcționarea resurselor către zonele cu cel mai mare impact potențial.

Entitățile care oferă servicii cu grad de opacitate ridicat (de exemplu, consultanță strategică în reorganizări, servicii pentru clienți nerezidenți, implicare în tranzacții internaționale fără justificare economică evidentă) trebuie tratate ca prioritare în procesul de identificare și monitorizare a riscurilor. De asemenea, trebuie promovată în cadrul sectorului o cultură organizațională bazată pe conformitate, prin dezvoltarea unor mecanisme interne de control și proceduri de identificare timpurie a riscurilor.

În cazul identificării unor tranzacții suspecte sau a unor modele de comportament care pot indica utilizarea abuzivă a serviciilor de consultanță, entitățile trebuie să fie

încurajate să adopte măsuri imediate de autoevaluare și corecție, precum: **suspendarea/încetarea relației cu clientul; solicitarea de informații suplimentare privind proveniența fondurilor și scopul operațiunii; raportarea către autoritățile competente.**

Totodată, strategia de răspuns trebuie să includă măsuri instituționale de prevenție, precum: elaborarea periodică de tipologii relevante de către autoritățile competente în materie; supraveghere on-site; cooperare cu alte autorități, instituții; adaptarea programelor de instruire la nevoile reale ale sectorului, pe baza deficiențelor identificate în practică. Este esențial ca autoritățile să continue dezvoltarea unor instrumente de evaluare a riscului la nivel sectorial, care să permită identificarea timpurie a tiparelor recurente de comportament cu risc ridicat, precum și să mențină un dialog constant cu reprezentanții sectorului. De asemenea, pentru a permite trasabilitatea minimă a entităților active, ar trebui analizată posibilitatea introducerii obligației de notificare la ONPCSB privind desfășurarea activității în domeniul CAEN 7022.

Pentru a sprijini o reacție eficientă și coerentă la amenințările emergente, strategia de răspuns trebuie să fie completată de dezvoltarea unor mecanisme de autoevaluare a riscului la nivelul fiecărei entități. Acestea ar trebui să cuprindă: identificarea punctelor vulnerabile ale serviciilor oferite; clasificarea clienților în funcție de risc; actualizarea periodică a politicilor și procedurilor interne.

Supravegherea continuă și actualizarea evaluărilor de risc sunt esențiale pentru menținerea unei monitorizări eficiente a activităților desfășurate în sectorul consultanței pentru afaceri și management. Având în vedere că ONPCSB este autoritate competentă în domeniul CSB/CFT pentru acest sector, este necesară intensificarea supravegherii *on-site* și *off-site*. Aceste acțiuni au ca scop verificarea gradului de conformitate cu obligațiile legale aplicabile și evaluarea eficienței măsurilor implementate de entități în prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

Aceste acțiuni trebuie să fie adaptate caracterului specific al sectorului și să aibă o abordare flexibilă, centrată pe profilul de risc al entităților și pe nivelul de cooperare demonstrat. Totodată, ele trebuie ajustate în funcție de riscurile emergente, precum utilizarea serviciilor de consultanță în tranzacții internaționale cu justificare economică superficială, înființarea de structuri de tip off-shore, sau disimularea fluxurilor financiare prin contracte de servicii fictive.

Actualizarea periodică a evaluărilor de risc la nivel instituțional și sectorial este necesă-

ră pentru a surprinde dinamica activităților și pentru a reacționa rapid la eventuale schimbări în comportamentul entităților sau în metodele utilizate de grupările de criminalitate organizată. De asemenea, ar trebui consolidate mecanismele de identificare și analiză a tipologiilor noi apărute în legătură cu sectorul, inclusiv prin colaborare cu alte instituții relevante din domeniul fiscal, judiciar și economic.

Concluzie

Într-un sector marcat de lipsa reglementării sectoriale, strategiile de răspuns și de management al riscurilor trebuie să fie flexibile, proporționale și coordonate. Prin consolidarea cooperării instituționale, promovarea responsabilității individuale a entităților și dezvoltarea unei culturi de conformitate, se poate contribui la reducerea vulnerabilității sectorului și prevenirea utilizării acestuia în scopuri ilicite.

V.3. Evaluarea și stabilirea profilului de risc pentru sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022)

Stabilirea unui profil de risc adecvat pentru sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022) presupune o evaluare detaliată, multidimensională și contextualizată a riscurilor asociate. Această analiză integrează perspectivele structurale, comportamentale, juridice și economice, punând accent atât pe caracteristicile intrinseci ale sectorului, cât și pe conexiunile externe cu alte sectoare economice vulnerabile la spălarea banilor și finanțarea terorismului.

Un factor structural major îl reprezintă lipsa unui cadru de reglementare sectorială, precum și lipsa unui organism de autoreglementare, în prezent, sectorul este supravegheat în ceea ce privește obligațiile CSB/CFT exclusiv de către Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în cadrul competențelor sale legale. Această lipsă de structură formală conduce la o aplicare inegală și, adesea, deficitară a cerințelor legale, sporind riscul sistemic.

Din perspectiva financiară, datele pentru perioada 2022–2023 indică o evoluție duală: pe de o parte, societățile performante își consolidează poziția, crescând cifra de afaceri, iar pe de altă parte, societățile mici, slab capitalizate, înregistrează scăderi de performanță sau ies de pe piață. Această dinamică accentuează polarizarea sectorului

și creează premise pentru externalizarea serviciilor către entități mai puțin transparente sau vulnerabile la influențe externe.

Entitățile din acest sector sunt expuse la riscuri ridicate în ceea ce privește clientela. Deși majoritatea clienților sunt persoane juridice rezidente, lipsa unei segmentări clare a clienților în funcție de riscul asociat, absența verificării riguroase a beneficiarilor reali și a sursei fondurilor, precum și prezența unor clienți din jurisdicții cu regim fiscal favorabil sau structuri opace, conduc la o vulnerabilitate semnificativă. Riscul de a presta servicii, cu sau fără intenție, în favoarea unor grupări de criminalitate organizată, este real și demonstrat prin analiza unor cazuri concrete.

Serviciile prestate – adesea personalizate și greu de cuantificat – pot fi exploatate pentru a crea aparențe legale unor tranzacții sau operațiuni suspecte. În lipsa standardizării, a unei documentații justificative clare și a unei monitorizări a scopului real al serviciilor, sectorul poate deveni un instrument de integrare a fondurilor ilicite. Utilizarea contractelor fictive, facturării multiple sau justificării unor sume semnificative pentru servicii cu valoare economică neclară a fost identificată în mai multe tipologii analizate de autorități.

Tranzacțiile derulate în cadrul sectorului, deși în general cu caracter național, pot include și elemente transfrontaliere, în special în cazul clientelei nerezidente sau în structuri internaționale de grup. În absența unei proceduri de evaluare a riscului aferent fiecărei tranzacții, lipsa unei justificări economice clare sau direcționarea către jurisdicții off-shore pot fi semnale de alertă neidentificate corespunzător. În plus, sectorul nu dispune de mecanisme formale de detectare timpurie a tranzacțiilor neobișnuite sau suspecte.

Din perspectiva conformității, analiza răspunsurilor la chestionarele transmise relevă un nivel general scăzut. Majoritatea entităților nu dispun de politici interne privind prevenirea SB/FT, nu au desemnat o persoană responsabilă, nu au proceduri specifice de cunoaștere a clientelei și nu au transmis raportări către ONPCSB. Nivelul de instruire este redus, iar cultura organizațională favorizează abordări reactive în locul celor preventive. Acest lucru agravează riscurile de neconformitate și de utilizare abuzivă a sectorului.

La nivel global, sectorul de consultanță pentru afaceri și management este vulnerabil și la amenințări externe - în special presiuni din partea unor clienți internaționali care solicită crearea de structuri opace, facilitarea unor transferuri cu substrat economic incert sau utilizarea consultanței ca paravan pentru activități ilicite. Lipsa unei reacții rapide, dificultatea cooperării internaționale și lipsa trasabilității duc la adâncirea acestui risc.

Probabilitatea reflectă frecvența estimată a materializării unui risc într-un anumit context sectorial. Aceasta poate fi:

- Scăzută: riscul este puțin probabil să se producă și ar necesita circumstanțe excepționale;
- Medie: există șanse reale de apariție, deși în condiții specifice;
- Ridicăta: riscul este considerat foarte probabil, mai ales în lipsa unor măsuri adecvate;
- Foarte ridicată: riscul este practic inevitabil în absența intervenției imediate.

Impactul reprezintă gravitatea consecințelor în cazul în care riscul se materializează. Acesta include daune financiare, riscuri legale și operaționale:

- Scăzut: efecte limitate, gestionabile cu resurse curente;
- Mediu: afectează activitatea dar fără consecințe sistemice;
- Ridicat: generează pierderi semnificative și vulnerabilități majore;
- Critic: afectează integritatea și stabilitatea întregului sector.

Matricea de risc combină cele două dimensiuni – probabilitate și impact – pentru a clasifica nivelul general de risc. Aceasta oferă un instrument de prioritizare, orientând intervențiile către riscurile considerate ridicate sau critice.

Concluzie

Profilul de risc al sectorului de consultanță pentru afaceri și management conform codului CAEN 7022 relevă un nivel ridicat, rezultat din suprapunerea unor vulnerabilități semnificative cu o capacitate instituțională și operațională limitată de prevenire și atenuare. Faptul că riscurile identificate se regăsesc constant în dimensiuni precum clientela, serviciile prestate, tranzacțiile efectuate și conformitatea entităților indică un risc sistemic care afectează întreaga structură a sectorului. În acest context, rezultă necesitatea consolidării cadrului de supraveghere, a profesionalizării sectorului și a aplicării consecvente a unei abordări bazate pe risc. Doar astfel se poate reduce vulnerabilitatea sectorului la utilizarea abuzivă și se poate întări reziliența acestuia în fața riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Categorie de risc	Descriere	Vulnerabilități/ Factori agravanți	Probabilitate	Impact	Nivel de risc
Riscuri privind clienții	Clienți din jurisdicții cu risc ridicat, PEP	Măsuri insuficiente de KYC, expunere transfrontalieră	Ridicată	Major	Ridicat
Riscuri privind serviciile	Servicii neconvenționale, personalizate, greu de justificat	Lipsă documentație, justificare economică slabă, prestări fictive	Ridicată	Major	Ridicat
Riscuri privind tranzacțiile	Transferuri externe, către jurisdicții off shore	Lipsă substrat economic, lipsă verificare proveniență fonduri, trasee opace	Medie-Ridicată	Major	Ridicat
Riscuri de conformitate	Reglementări insuficiente, Neconformitate cu reglementările SB/FT, Lipsă raportări	Provocări legate de raportarea activităților suspecte, necunoșterea obligațiilor CSB/CFT	Ridicată	Major	Ridicat
Riscuri sistemice	Lipsă reglementare, organism autoreglementare	ONPCSB supraveghează, lipsă autoreglementare, lipsă trasabilitate	Ridicată	Major	Ridicat

Risc asociat sectorului de consultanță pentru afaceri și management (CAEN rev.2 7022) : Risc Ridicat

Concluzii și recomandări

VI.1. Rezumatul principalelor constatări

Evaluarea sectorială a riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului în sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022) a evidențiat o serie de vulnerabilități fundamentale, de natură structurală, operațională și comportamentală, care, în absența unor mecanisme de prevenție și control bine definite, pot transforma acest sector într-o zonă de risc sistemic în cadrul arhitecturii naționale de prevenire a criminalității financiare.

Una dintre cele mai importante constatări vizează absența unui cadru de reglementare sectorială și lipsa unui organism profesional de autoreglementare, accesul pe piață pentru aceste entități nefiind limitat la cerințe specifice, astfel sectorul fiind expus la riscuri de spălare a banilor și finanțare a terorismului. În prezent, responsabilitatea supravegherii respectării acestor cerințe revine exclusiv Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, lipsind instrumente complementare de reglementare sau supraveghere.

La nivelul pieței, datele pentru perioada 2022–2023 indică un proces de consolidare economică a sectorului, marcat de scăderea numărului de entități active și de creșterea valorilor medii ale cifrei de afaceri. Acest fenomen sugerează o concentrare a activității în jurul entităților performante, dar atrage, în paralel, riscul unei externalizări necontrolate a serviciilor către entități cu un grad mai scăzut de transparență sau cu o conformitate fragilă.

Din punctul de vedere al relației cu clientela, sectorul prezintă o concentrare pe persoane juridice rezidente, însă fără o abordare diferențiată bazată pe risc. Lipsa unor politici și proceduri clare de cunoaștere a clientelei, identificarea superficială sau incompletă a beneficiarilor reali, precum și lipsa verificării sursei fondurilor – mai ales în cazul clienților nerezidenți sau cu structuri complexe – contribuie la creșterea vulnerabilității sectorului. Segmentarea riscurilor legate de clientelă este inexistentă în majoritatea cazurilor, iar expunerea potențială la jurisdicții cu regim fiscal favorabil sau

cu nivel scăzut de transparență rămâne insuficient controlată.

Analiza tipologiilor identificate de autorități relevă riscuri semnificative asociate serviciilor prestate, în special în ceea ce privește natura lor intangibilă, caracterul personalizat și gradul redus de verificabilitate. Aceste caracteristici au fost exploatate în cazuri concrete de utilizare a contractelor fictive, justificări economice slab documentate sau supraevaluări de servicii pentru a disimula proveniența fondurilor. Lipsa unei documentații justificative solide, a unor politici de pricing coerente și a unei analize obiective a scopului economic real al serviciilor reprezintă factori agravanți, care sporesc riscul ca sectorul să fie utilizat ca vehicul de integrare a fondurilor ilicite.

În ceea ce privește tranzacțiile, deși majoritatea sunt de natură internă, au fost identificate și situații care implică transferuri transfrontaliere, în special către sau dinspre jurisdicții non-cooperante sau off-shore. Lipsa unor proceduri de analiză formală a tranzacțiilor, absența justificărilor economice clare, precum și dificultățile legate de trasabilitatea fluxurilor financiare constituie elemente de risc. Expunerea indirectă la utilizarea criptoactivelor sau a altor instrumente alternative de plată, în lipsa unei abordări proactive de monitorizare, este de asemenea o preocupare în creștere.

În materie de conformitate, nivelul general este scăzut. Datele colectate prin chestionarele transmise entităților din sector indică faptul că majoritatea nu dispun de politici sau proceduri interne privind CSB/CFT, nu au desemnat persoane responsabile, nu efectuează instruiți periodice și nu au transmis rapoarte de tranzacții suspecte. Această lipsă de reacție instituțională și operațională poate fi explicată printr-un nivel redus de conștientizare, dar și printr-o cultură organizațională încă slab aliniată la cerințele de integritate financiară și la standardele internaționale.

De asemenea, sectorul se confruntă cu amenințări externe provenind din presiuni exercitate de clienți internaționali sau grupuri cu interese economice opace, care pot solicita consultanță pentru structurarea unor scheme ilicite, justificarea unor tranzacții fără fundament economic real sau pentru crearea unor structuri cu grad redus de transparență. În lipsa unor instrumente de apărare instituțională și a unui cadru de autoreglementare profesională, capacitatea sectorului de a reacționa la aceste riscuri este limitată.

Evaluarea a arătat că există o capacitate scăzută de detecție timpurie a comportamentelor atipice sau suspecte, iar sectorul nu dispune de mecanisme standardizate de semnalare internă a riscurilor sau de analiză ex-ante a tranzacțiilor cu potențial de risc ridicat. Astfel, răspunsul entităților rămâne unul reactiv, centrat pe cerințe formale și nu pe prevenirea efectivă a utilizării sectorului în scopuri ilicite.

Concluzie

Sectorul de consultanță pentru afaceri și management conform CAEN 7022 prezintă un profil de risc ridicat, influențat de factori structurali (lipsa unei autorizări), de vulnerabilități operaționale (lipsa procedurilor de conformitate) și de comportamente organizaționale (slabă profesionalizare, nivel redus de instruire și implicare în gestionarea riscurilor). Toate aceste dimensiuni contribuie la definirea unui risc sistemic, iar concluziile evaluării susțin necesitatea unei intervenții coordonate, a consolidării supravegherii, a dezvoltării capacităților de conformitate la nivelul entităților și a unei abordări strategice bazate pe risc, pentru a proteja integritatea financiară națională și pentru a preveni utilizarea abuzivă a acestui sector în activități ilegale.

VI.2. Recomandări strategice

În lumina concluziilor evidențiate în această evaluare, se conturează necesitatea consolidării cadrului național de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în sectorul consultanței pentru afaceri și management (CAEN 7022). Acest obiectiv poate fi atins prin adoptarea unui set coerent de măsuri strategice, orientate spre creșterea transparenței, întărirea capacității instituționale și profesionalizarea actorilor din domeniu.

Având în vedere lipsa unui mecanism de reglementare specifică sectorului sau autorizare formală în acest sector, este oportună analizarea posibilității introducerii obligației de notificare a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și de către entitățile raportoare din acest sector, cu privire la desfășurarea activităților conform codului CAEN 7022. O astfel de măsură ar contribui la crearea unui cadru minim de evidență, favorizând trasabilitatea și facilitând supravegherea proporțională cu nivelul de risc.

În sprijinul calibrării intervențiilor strategice, pot fi valorificate resursele informaționale și analitice puse la dispoziție de organizații profesionale precum **AMCOR (Asociația Consultanților în Management din România)**. Deși această asociație nu are un rol formal de autoreglementare și acoperă doar o parte dintre entitățile active în domeniu,

implicarea sa în activități de cercetare de piață, formare profesională și diseminare de bune practici poate sprijini, pe viitor, eforturile autorităților de conștientizare și îmbunătățire a conformității în sector. Se recomandă, în acest sens, **explorarea oportunităților de cooperare instituțională cu AMCOR** și alte structuri asociative relevante dacă sunt identificate.

Totodată, este necesară **elaborarea de ghiduri sectoriale, tipologii de risc și bune practici de conformitate**, adaptate specificului activităților de consultanță. Aceste instrumente, dezvoltate de autoritățile competente, ar trebui să ofere claritate în ceea ce privește obligațiile legale, indicatorii de alertă și exemplele de practici conforme, fiind diseminate inclusiv prin canale partenere precum asociațiile profesionale.

Pe dimensiunea supravegherii, se impune o **intensificare a supravegherii on-site și off-site** derulate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, cu focalizare asupra entităților care prezintă caracteristici de risc ridicat. Aceste controale trebuie însoțite de măsuri corective și de îndrumare, inclusiv recomandări personalizate și monitorizarea aplicării acestora.

Este, de asemenea, recomandată continuarea organizării semestriale a sesiunilor de instruire organizate de Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, cu accent pe aplicabilitatea practică a obligațiilor legale, recunoașterea indicatorilor de risc și utilizarea eficientă a măsurilor de due diligence. Formarea continuă contribuie la dezvoltarea unei **culturi organizaționale bazate pe integritate, responsabilitate și prevenție**.

Consolidarea cooperării interinstituționale rămâne o prioritate strategică. Este necesară instituirea unor mecanisme eficiente de schimb de informații și bune practici între autoritățile competente, alături de implicarea activă a sectorului privat în procesele de consultare publică și formularea politicilor preventive.

Având în vedere nivelul ridicat de risc asociat sectorului de consultanță pentru afaceri și management, este esențială o abordare strategică integrată, proactivă și susținută, care să contribuie la reducerea vulnerabilităților sistemice și la protejarea integrității mediului economic.

În concluzie, implementarea acestor recomandări strategice – în paralel cu identificarea unor parteneri relevanți pentru formare și diseminare, precum AMCOR – va facilita construirea unui ecosistem mai robust, transparent și aliniat standardelor internaționale privind prevenirea spălării banilor și finanțarea terorismului.

VI.3. Concluzie finală privind nivelul de risc asociat sectorului de consultanță pentru afaceri și management

Evaluarea sectorială relevă faptul că activitățile încadrate în codul CAEN 7022 – consultanță pentru afaceri și management – sunt asociate unui **nivel ridicat de risc** din perspectiva prevenirii și combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului. Acest nivel este determinat de o serie de vulnerabilități structurale, deficiențe operaționale și factori de risc comportamental care persistă la nivelul întregului sector.

Accesul la piață pentru entitățile din acest domeniu nu este condiționat de un regim de autorizare sau licențiere, ceea ce determină o diversitate semnificativă în profilul entităților active și în nivelul lor de pregătire profesională.

Cu toate acestea, din perspectiva reglementărilor în materia prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, aceste entități sunt **supuse regimului juridic prevăzut de Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative**, în calitate de entități raportoare, având obligații clare privind evaluarea riscurilor, aplicarea măsurilor de cunoaștere a clientelei, monitorizarea tranzacțiilor și raportarea către autoritatea competentă.

Totuși, natura activităților de consultanță – preponderent intangibilă, personalizabilă și dificil de standardizat – creează spațiu pentru utilizări abuzive, în special în vederea disimulării originii ilicite a fondurilor. Investigațiile autorităților au identificat cazuri în care serviciile de consultanță au fost utilizate pentru justificarea unor tranzacții fictive sau pentru crearea unei aparente legitimități în cadrul unor scheme de fraudare fiscală sau de corupție.

Din perspectiva conformității, gradul de aliniere la cerințele legale este scăzut: lipsesc proceduri interne, politicile de identificare și evaluare a riscurilor nu sunt implementate corespunzător, precum și lipsa raportărilor de tranzacții suspecte. Chestionarele aplicate în cadrul evaluării confirmă lipsa de conștientizare și implicare a operatorilor economici din sector în privința riscurilor de spălare a banilor și finanțării terorismului.

Un alt factor agravant îl reprezintă profilul clientelar: în unele cazuri, consultanța este oferită unor entități nerezidente, societăți cu structuri opace sau beneficiari reali greu de identificat. Lipsa unor proceduri formale de clasificare a clientelei în funcție de risc, absența unor mecanisme de alertă internă și neutilizarea unor instrumente minime de due diligence mențin expunerea sectorului la riscuri majore.

Astfel urmare a evaluării sectoriale a riscurilor în materia combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, sectorul de consultanță pentru afaceri și management (CAEN 7022) este încadrat la **nivel de risc RIDICAT**, atât în funcție de probabilitatea de materializare a riscurilor, cât și din perspectiva consecințelor potențiale asupra integrității economice și financiare.

Această clasificare impune adoptarea unor măsuri coerente și coordonate din partea autorităților competente, cu scopul de a reduce expunerea sectorului la riscuri și de a crește gradul general de conformare la cerințele legale.

Printre aceste măsuri se numără, dezvoltarea de ghiduri sectoriale, elaborate de autoritățile de supraveghere și consultate cu reprezentanți ai mediului profesional, dacă acest lucru este posibil. Aceste ghiduri ar trebui să ofere orientări clare privind aplicarea cerințelor legale în materie de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, adaptate la specificul activităților din acest sector.

Adoptarea și implementarea acestor măsuri, într-un cadru coerent și susținut, reprezintă un pas esențial în reducerea vulnerabilităților identificate și în consolidarea rezilienței sectorului de consultanță pentru afaceri și management conform codului CAEN 7022 în fața riscurilor de natură infracțională.

Constatările prezentei evaluări oferă o imagine clară asupra nivelului de risc asociat sectorului și constituie un instrument util pentru orientarea măsurilor de prevenire, optimizarea activității de supraveghere și fundamentarea deciziilor strategice în materia combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor

+40 213 155 207

onpcsb@opcsb.ro

Bulevardul Tudor Vladimirescu, nr. 22, clădirea Green Gate, etajul 7,
sector 5, București